

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

1885

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 8 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΦΡ. 8

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επί της Ανωτέρου Πανεπιστημίου, 39

1885

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ιθ'

Συνδρομή ἑτησίως ἑνὸς δρακ. ἢ ἑξήκοντα γρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἕως καὶ εἰς Ἰούλιον. — Γενικὸν Διευθ. Ἐπιτ. τῆς Λαογ. Παιδαγωγικῆς Ἐπιτροπῆς 89. 5 Μαΐου 1885

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γάτωργίας Σάνθ. — Μετάφρασις Α. Β.)

Α'

Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Κυρίαν Καμίλλην Ἐσθέρ.

Εἰς Α... διὰ τοῦ Βλοά.

Μὴν ἀνησυχῆς δὲ πάλιν τόσον, ἀγαπητὴ μου ἀδελφὴ, Ἰδοῦ, ἐφθάσα εἰς Παρισίους, χωρὶς νὰ μοῦ συμβῆ τίποτε, καὶ χωρὶς κόπον. Ἐκοιμήθην ὀλίγας ὥρας, ἐπρογευμάτισα μ' ἐν φλυτζάνι καφέ, ἐσυγυρίσθην, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν θὰ πάρω ἐν ὄχημα νὰ ὑπάγω εἰς τῆς Κυρίας Δαργλάδ, διὰ νὰ με παρουσιάσῃ εἰς τὴν Κυρίαν Βιλλεμέρ. Θὰ σοῦ γράψω ἀπόψε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπισήμου συνεντεύξεως, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ σοῦ στέλλω τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις διὰ νὰ σὲ καθησυχάσω περὶ τοῦ ταξιδίου μου καὶ τῆς υγείας μου. Ἐχε θάρρος, Καμίλλη μου, ὅπως ἔχω καὶ ἐγώ. Ὅλα θὰ ὑπάγουν καλά. Ὁ Θεὸς δὲν ἀφίνει ὅσους ἔχουν τὰς ἐλπίδας των εἰς αὐτὸν καὶ προσπαθοῦν νὰ βοηθήσουν τὴν πρόνοιάν του. Ὅτι περισσότερο μ' ἐλύπησεν εἰς τὴν ἀπόφασίν μου εἶνε τὰ δάκρυά σου καὶ τὰ δάκρυα τῶν ἀγαπητῶν μας μικρῶν. Ὅταν τὸ συλλογίζωμαι, μόλις κρατῶ τὰ ἰδικά μου. Ἀλλὰ τί θέλεις! ἔπρεπε νὰ γείνη. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνω μὲ σταυρωμένας τὰς χεῖρας, ἐνῶ σὺ ἔχεις ἑνανθρέψης τέσσαρα τέκνα. Ἀφοῦ ἔχω θάρρος καὶ υγείαν, καὶ δὲν ἔχω ἄλλον δεσμὸν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἰμὴ τὴν ἀγάπὴν μου πρὸς σὲ καὶ τοὺς μικροὺς σου ἀγγέλους, ἐγὼ ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσω καὶ νὰ φροντίσω διὰ τὴν ζωῆν μας. Θὰ τὸ κατορθώσω, νὰ ἦσαι βεβαία. Ἐνθάρρυνέ με, ἀντὶ νὰ μὲ λυπήσῃ καὶ νὰ μὲ συγκινήσῃ. Ἄλλο δὲν σοῦ ζητῶ. Καὶ τώρα, ἀγαπητὴ μου ἀδελφὴ, σὲ φι- λῶ, μὲ δὴν μου τὴν καρδίαν, καθὼς καὶ τὰ λατρευτὰ μικρά μας. Ὅταν τοὺς διμύλῃς δι' ἐμὲ, μὴ τὰ κἀμνης νὰ κλαίουν. Κότταζε μόνον νὰ μὴ μὲ λησμονήσουσιν. Αὐτὸ θὰ μ' ἐλύπει πολὺ.

3 Ἰανουαρίου 1845.

Καρολίνα Σατν-Ζενέ.

ΤΟΜΟΣ ΙΘ΄. — 1885

Δευτέρα ἐπιστολὴ. — Πρὸς τὴν αὐτήν.

Νίκη, μεγάλη νίκη, καλὴ μου ἀδελφὴ. Ἐπί- στρεψα πρὸ μικροῦ ἀπὸ τὴν μεγάλην μας κυρίαν, καὶ ἡ ἐπιτυχία ἦτον ἀνέλπιστος, καθὼς θὰ ἴδῃς. ἔχω ἀκόμη μίαν ἐσπέραν ἐλευθέραν, τὴν τελευ- ταίαν ἴσως, καὶ τὴν ὠφελοῦμαι διὰ νὰ σοῦ διη- γηθῶ τὰ τῆς συνεντεύξεώς μας. Θὰ με φανῇ ὅτι διμύλω πάλιν μαζί σου, κοντὰ εἰς τὴν ἐστίαν, ἐνῶ ναουρίζω τὸν Κάρολον μὲ τὴν μίαν χεῖρα, καὶ διασκεδάζω τὴν Λιλὴν μὲ τὴν ἄλλην. Δὲν φαντάζονται βέβαια, ὅτι εἶμαι ἐλπιόμνη εἰς ἐν μελαγχολικὸν δωμάτιον ξενοδοχείου διότι φοβη- θέισα μὴ βαρύνω τὴν κυρίαν Δαργλάδ, κατέ- λυσα εἰς ἐν μικρὸν ξενοδοχεῖον ἀλλὰ θὰ εἶμαι πολὺ καλὰ εἰς τῆς μαρκησίας, καὶ ἡ μοναξία μου τῆς ἐσπέρας αὐτῆς θὰ μοῦ χρησιμεύσῃ νὰ συνέλ- θω ὀλίγον καὶ νὰ συλλογισθῶ ὅλους σας ἐν ἀνέσει. Ἐκτός, δὲ τούτου ἕκαμα πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ἐδέ- χθην τὸ κατάλυμα, τὸ ὁποῖον μοῦ προσεφέρσθαι, διότι ἡ κυρία Δαργλάδ λείπει, καὶ ἠναγκάσθην νὰ παρουσιασθῶ μ' ἑλὼν τὸ θάρρος μόνη μου εἰς τὴν μαρκησίαν Βιλλεμέρ.

Μοῦ παρήγγειλες νὰ σοῦ κάμω τὴν εἰκόνα τῆς Ἰδοῦ: εἶνε ἐξηκοντούτις περίπου, ἀλλὰ ἀσθενικὴ καὶ μόλις σπανίως ἀφίνει τὸ ἀνάκλιτρόν της· τοῦτο δὲ καὶ τὸ νοσηρὸν της πρόσωπον τὴν κά- μνον νὰ φαίνεται δεκαπέντε ἔτη γεροντοτέρα. Δὲν πιστεύω νὰ ἦτο ποτὲ τῆς ὥρα αὐτῆς οὔτε εὐωμοσὶ ἀλλ' ἡ φυσιογνωμία της ἔχει ἔκφρασιν καὶ χαρα- κτήρα. Εἶνε πολὺ μελαγχροινὴ ἔχει ὀφθαλμοὺς θαυμασίους, τραχεῖς ὀλίγον ἀλλ' εἰλικρινεῖς. Ἡ βίς της εἶνε εὐθεῖα καὶ καταβαίνει πολὺ πρὸς τὸ στόμα της, τὸ ὁποῖον ἐν ταῦτοις φαίνεται πάλιν ἀρκετὰ καὶ εἶνε πολὺ ἀσχημον. τὸ στόμα αὐτὸ εἶνε συνήθως περιφρονητικόν· ἀλλ' οὐχ ἦττον ἡ μορφή της ὅλη παιδρύνεται καὶ ἰατρύνεται ὅταν μειδιᾷ, καὶ μειδιᾷ πολὺ εὐκόλως. Ἡ πρώτη μου ἐντύπωσις ὑπὲρ ἐξ συμφωνος μὲ τὴν τελευταίαν. Νομίζω ὅτι ἡ κυρία αὕτη εἶνε ἀγαθοτάτη ἐκ ἀκέ- φως μᾶλλον ἢ ἐκ φύσεως, καὶ καρτερικὴ μᾶλλον ἢ εὐθυμία. ἔχει πνεῦμα καὶ μάθησιν. Δὲν διαφέ- ρει τέλος πάντων πολὺ ἀπὸ τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν μοῦ εἶχε κάμει ἡ κυρία Δαργλάδ.

Ἦτο μόνη, ὅτε με εἰσήγαγον εἰς τὸ δωμάτιόν

της. Μ' ἐκάθισε πλησίον της με πολλήν εὐμένειαν, και ἰδοὺ ἐν συνόψει τί εἶπαμεν.

— Μ' εἶθε πολὺ συστημένη ὑπὸ τῆς κυρίας Δαργλάδ, εἰς τὴν ὑποίαν ἔχω ἀπειρον ὑπόληψιν. Γνωρίζω ὅτι ἀνήκετε εἰς ἐξαιρετον οἰκογένειαν, ὅτι ἔχετε πολλὰ προτερήματα, κἀλλιστον χαρακτῆρα και βιον ἀμεμπτον. Ἐπιθυμῶ ἐπομένως πολὺ νὰ κατορθώσωμεν νὰ συνεννοηθῶμεν και νὰ συμφωνήσωμεν ἀμοιβαίως. Πρὸς τοῦτο δύο πράγματα ἀπαιτοῦνται: τὸ μὲν, νὰ σὰς φανοῦν ἀρκετὰ ὅσα δύναμαι νὰ σὰς δίδω· τὸ δὲ, νὰ μὴν ἦνε πολὺ ἀντίθετα τὰ φρονήματά μας, διότι ἄλλως θὰ ἔχωμεν συχνὰς δυσαρκειάς. Ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ πρώτου. Σὰς προσφέρω χίλια διακόσια φράγκα τὸ ἔτος.

— Μὲ τὸ εἶπαν, κυρία, και δέχομαι.

— Ἐμὲ μὲ εἶπαν, ὅτι θὰ σὰς ἐφαίνοντο ἴσως ἀνεπαρκῆ.

— Εἶνε ἀληθὲς ὅτι εἶνε ὀλίγα ὡς πρὸς τῆς ἀνάγκας τῆς θέσεώς μου· ἀλλ' ἡ κυρία, ἐνοεῖται, ἔχει νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ἰδικῆς ἐπόψεως, και ἀφοῦ ἤλλα...

— Ὅμιλήσατε ἐλευθέρως· δὲν σὰς φαίνονται ἀρκετὰ;

— Δὲν ἔμπορὸν νὰ εἰπῶ αὐτό. Ἴσως εἶνε μάλιστα περισσότερα παρ' ὅσον ἀξίζουσι αἱ ὑπηρεσίαι μου.

— Δὲν λέγω αὐτό, ἐγὼ, και σεῖς τὸ λέγετε ἀπὸ μετριοφροσύνης. Ἄν φοβήσθε, μὴ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ πρὸς συντήρησίν σας, ἠσυχάσατε· ἐγὼ τ' ἀναλαμβάνω ὅλα. Δὲν θὰ ἔχετε εἰδῶ ἄλλα ἐξοδα εἰμὴ μόνον διὰ τὸν στολισμὸν σας· ἐγὼ δὲ στολισμὸν δὲν ἀπαιτῶ. Τὸν ἀγαπᾶτε σεῖς;

— Ὄ, καί, κυρία, πολὺ, ἀλλὰ θὰ τὸν ἀποφύγω, ἀφοῦ δὲν τὸν ἀπαιτεῖτε.

Ἡ εὐκρίνεια τῆς ἀπαντήσεώς μου ἐφάνη ὅτι ἐξέπληξε τὴν μαρκησίαν. Ἴσως δὲν ἔπρεπε νὰ ἠμιλήσω τὸσον αὐτορρητῶς, ὡς συνειθίζω. Ἠργήσεν ὀλίγον νὰ μ' ἀπαντήσῃ: τέλος ἐμειδίασε και μού εἶπε:

— Ὄ! και διατί ἀγαπᾶτε τὸν στολισμὸν; Εἶθε νέα, εὐμορφή και πτωχὴ οὔτε ἀνάγκη ἔχετε οὔτε δικαίωμα νὰ στολιζέσθε.

— Τόσον ὀλίγον ἔχω τὸ δικαίωμα, ἀπήντησα, ὥστε βλέπετε πόσον ἀπλᾶ εἰμ' ἐνδυμένη.

— Ἐξαιρετὰ· ἀλλὰ λυτεῖσθε βέβαια ὅτι δὲν εἶθε κομψότερα.

— Διόλου, κυρία, δὲν λυκοῦμαι, ἀφοῦ ἄλλως δὲν γίνεται. Βλέπω ὅτι ὁμιλήσα ἀπερισκέπτως, ὅταν σὰς εἶπα ὅτι ἀγαπῶ τὸν στολισμὸν, και ὅτι ἐκ τούτου θὰ ἐκρίνατε τὸν νοῦν μου πολὺ μέτριον. Σὰς παρακαλῶ νὰ θεωρήσῃτε τὸ πρᾶγμα ὡς ἀπλήν εὐκρίνειαν. Μὲ ἠρωτήσατε περὶ τῶν ὀρέξεών μου, και σὰς ἀπήντησα ὡς ἂν εἶχα τὴν τιμὴν νὰ μὲ γνωρίζετε. Ἦτον ἄτοπον ἴσως, και σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσατε.

— Τοῦτο δηλαδὴ σημαίνει, ὑπέλαβον, ὅτι ἂν

μ' ἦσθε γνωστὴ, θὰ ἐγνώριζα ὅτι δέχεσθε ἀγαγύστως τὰς ἀνάγκας τῆς θέσεώς σας;

— Μάλιστα, κυρία, ἀκριβῶς αὐτό.

— Τὸ ἄτοπον λοιπὸν ἐκεῖνο, ἂν ὑποτεθῇ ἄτοπον, δὲν μὲ δυσαρρεστὴ παντάπασι. Ἀγαπῶ ὑπὲρ πάντα τὴν εὐκρίνειαν· τὴν ἀγαπῶ ἴσως πλεῖστον τοῦ λογικοῦ, και ἐπικαλοῦμαι τὴν στιγμήν αὐτὴν ὀλόκληρον τὴν παρρησίαν σας. Ἦ σὰς ἐπεισε νὰ δεχθῆτε τόσῳ μικρὰν ἀμοιβὴν διὰ νὰ κάμνετε συντροφιὰν εἰς γραίαν ἀνάπτηρον και ἴσως τρομερὰ πληκτικὴν;

— Ἐν πρώτοις, κυρία, μὲ εἶπαν ὅτι ἔχετε πολὺ πνεῦμα και πολλὴν ἀγαθότητα, και δὲν ἐνόμισα ἐπομένως ὅτι θὰ ἐπληττα πλησίον σας. Ἔπειτα, ὅτι δῆποτε και ἂν ἐμελλον νὰ ὑποφέρω, καθήκον μου ἦτο νὰ διέλιθω τὰ πάντα μᾶλλον παρὰ νὰ μείνω ἄεργος. Ὁ πατήρ μου δὲν μᾶς ἀφῆκε περιουσίαν· ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ μου τούλαχιστον εἶχε κάμει καλὸν γάμον κ' ἔμεινα μαζὺ της, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῆ ἢ συνειδήσῃς μου· ὁ σύζυγός της ὄμνος, οὐτινος ἡ εὐπορία ὅλη ἦτον ὁ μισθός του, ἀπέθανεν ἐσχάτως μετὰ μικρὰν και ὀδυνηρὰν ἀσθενείαν, ἡ ὅποια ἀπερρόρησεν ὅλας τὰς οἰκονομίας τῆς οἰκογενείας. Φυσικῶς λοιπὸν ἰδικόν μου καθήκον εἶνε νὰ βοηθήσω τὴν ἀδελφὴν μου και τὰ τέσσαρα τέκνα της.

— Μὲ χίλια διακόσια φράγκα; ἀνεφώνησεν ἡ μαρκησία. Ὁχι δὲν εἶνε δυνατὸν. Ἀλλὰ ἡ κυρία Δαργλάδ δὲν μὲ τὰ εἶπεν αὐτὰ. Ἐφοβήθη ἴσως τὴν δυσπιστίαν, τὴν ὑποίαν ἐμπνέει ἡ δυστυχία· ἀλλ' ὡς πρὸς ἐμὲ εἶχεν ἄδικον. Ἦ ἀφαισῆσάς σας μού ἐμπνέει συμπάθειαν, και ἂν ἄλλως συμφωνήσωμεν, ἐπιθυμῶ νὰ αισθανθῆτε πόσον σὰς ἐκτιμῶ. Ἐμπιστευθῆτε εἰς ἐμὲ· θὰ κάμω ὅ,τι δυνατὸν καλλίτερον.

— Ὄ, κυρία, τῆς ἀπήντησα, εἶτε ἔχω τὸ εὐτύχημα νὰ μ' ἐρλέξετε ὅχι, ἀφῆτε νὰ σὰς εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτὴν βριμὴν τῆς καρδίας σας!

Κ' ἐφίλησα ὀρυκτικῶς τὴν χεῖρά της, — πρᾶγμα, τὸ ἵποῖον δὲν τὴν δυσηρέστησε.

— Ἐν τῷσούτῳ, εἶπε μετὰ νέαν αἰσιπῆν, κατὰ τὴν ἵποῖαν ἐφαίνετο δυσπιστοῦσα πρὸς τὴν πρώτην της ἐμπνευσιν, ἂν ἦσθε κῆπως ἐλαφρὰ και ὀλίγον ἐρωτότροπος;

— Οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο.

— Ἐλπίζω ὅχι. Ἐν τούτοις εἶσθε εὐμορφή. Καὶ αὐτὸ δὲν μὲ τὸ εἶπαν, και σὰς εὐρίσκα μάλιστα ὅσον περισσότερον σὰς βλέπω, πολὺ πολὺ εὐμορφην. Αὐτὸ μ' ἀνησυχεῖ ὀλίγον, δὲν σὰς τὸ κρύπτω.

— Διατί, κυρία;

— Διατί; βέβαια, ἔχετε δικαίον. Αἱ ἀσχημονομίζουσι ὅτι εἶνε ὠραῖαι, και ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀρέσουν γίνονται γελοῖαι. Ἴσως εἶνε καλλίτερον νὰ ἠμπορῆτε ν' ἀρέσκετε... ἀρκεῖ νὰ μὴν κάμνετε κατάχρησιν. Ἄς ἰδοῦμεν τώρα ἔχετε

τὴν καλοσύνην και τὴν γενναϊότητα νὰ μού διηγηθῆτε ὀλίγον τὴν παρελθούσαν ζωὴν σας; Εἶχατε ἕως τώρα κανέν μυσιστόρημα; Ἔβγατε πῶς; Ἀδύνατον νὰ μὴν εἶχατε. Εἶσθε εἰκοσιδύο, εἰκοσιτριῶν ἐτίων...

— Εἶμαι εἰκοσιτεσσάρων, και τὸ μόνον μυσιστόρημα, τὸ ἵποῖον εἶχα, θὰ σὰς τὸ διηγηθῶ εἰς δύο λέξεις. Ὅταν ἤμην δεκαπέντε ἐτίων, μ' ἐζήτησαν εἰς γάμον εἰς νέος, ὅστις μὲ ἤρεσκε, και ὅστις ἀπεσῶρθη ἅμα ἐμαθεν ὅτι ὁ πατήρ μου ἀφῆκε περισσότερα χρῆμα παρὰ χρῆματα. Ἐλυπήθην πολὺ, ἀλλὰ τὸ ἐλθσμὸν και ὠρκίσθην νὰ μὴν ὑπανδρευθῶ.

— Αὐτὸ εἶνε πείσμα, δὲν εἶνε λήθη.

— Ὁχι, κυρία, εἶνε ἀκείψις. Ἀφοῦ δὲν εἶχα τίποτε και ἠσθανόμην ὅτι εἶμαι κᾶτι, δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω γάμον ἀνόητον, και ἀντὶ νὰ αισθανθῶ πείσμα, ἐσυγχώρησα μάλιστα ἐκεῖνον, ὅστις μ' ἐγκατέλειψε. Τὸν ἐσυγχώρησα δὲ μάλιστα καθ' ἣν ἡμέραν εἶδα τὴν ἀδελφὴν μου και τὰ τέσσαρά της τέκνα χωρὶς ἄρτον, κ' ἐνόησα τὴν λύπην οἰκογενειάρχου, ὅστις ἀποθνήσκει ἐκ τῶν κόπων του και δὲν ἀφίνει τίποτε εἰς τὰ ὄρφανά του.

— Καὶ τὸν εἶδατε πλέον ἐκεῖνον τὸν ἀχάριστον;

— Πατέ, Ἐνυμφεῖθη, και οὐδὲ τὸν συλλογίζομαι πλέον.

— Ἐταυτὸ δὲν ἐσυλλογισθῆτε ἄλλον;

— Κανένα, κυρία.

— Πῶς τοῦτο;

— Δὲν ἤξεύρω. Νομίζω ὅτι δὲν εἶχα καιρὸν νὰ συλλογισθῶ τὸν ἐκμύτον μου. Ὅταν τις εἶνε πολὺ πτωχὸς και δὲν θέλει νὰ κατανητῆσῃ εἰς ἐντελῆ ἐνδύειαν, ἔχει πῶς ν' ἀπασχολήσῃ τὰς ἡμέρας του.

— Ἀλλὰ θὰ σὰς ἐστενοχώρησαν βεβηχίως πολὺ, ὠραία ὡς εἶσθε.

— Ὁχι, κυρία· κανεὶς δὲν μ' ἐστενοχώρησε. Δὲν πιστεύω τὰς καταδιώξεις, αἱ ὅποια δὲν ἐνθαρρύνονται.

— Κ' ἐγὼ τὸ αὐτὸ φρονῶ, και χαίρω διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ἵποῖον μού ἀπαντᾶτε. Δὲν φοβεῖσθε λοιπὸν τίποτε εἰς τὸ μέλλον;

— Τίποτε.

— Καὶ ἡ μόνωσις αὐτῆ τῆς καρδίας σας δὲν θὰ σὰς κάμῃ μελαγχολικὴν, κατηφῆ;

— Δὲν τὸ πιστεύω διόλου. Εἶμαι φύσει φαῖδρὰ, και διετήρησα τὸ ἄρρος μου ἐν μέσῳ τῶν σκληροτέρων δοκιμασιῶν. Δὲν ἔχω εἰς τὴν κεφαλὴν μου κανέν ἐρωτικὸν ὄνειρον· δὲν εἶμαι ῥομαντικὴ και θὰ ἦτο πολὺ παράδοξον ν' ἀλλάξω. Ἰδοὺ, κυρία, πᾶν ὅ,τι δύναμαι νὰ σὰς εἶπω περὶ ἐμοῦ. Μὲ δέχεσθε τοιαύτην ἵποῖα προσφέρομαι μὲ ἄρρος, ἀφοῦ ἄλλως δὲν δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ παρ' ὅτι εἶμαι;

— Ναί, και σὰς λαμβάνω ἵποῖα εἶσθε, του-

τέστιν ἐξαιρετος κόρη, πλήρης εὐκρίνειάς και θελήσεως. Μένει τώρα νὰ ἰδοῦμεν ἂν ἔχετε τὰ μικρὰ προτερήματα, τὰ ἵποῖα ζητῶ.

— Τί πρέπει νὰ κάμνω;

— Ἐν πρώτοις νὰ ἠμιλήτε, και περὶ τούτου εἶμαι ἐντελῶς εὐχαριστημένη. Ἐπειτα θέλω ὀλίγην ἀνάγνωσιν και ὀλίγην μουσικὴν.

— Δοκιμάσατέ με εὐθὺς, και ἂν εὐχαριστηθῆτε μὲ τὴν μικρὰν μου ἱκανότητα...

— Ναί, καί... εἶπε και μὲ εἶδον ἐν βιβλίον. Ἀναγκάσατε δὲν βλέπω τὴν ὠραν νὰ μείνω ἐντελῶς μαγευμένη μαζὺ σας.

Μετὰ μίαν σελίδα μού ἐπῆρε τὸ βιβλίον, κατευχαριστημένη. Ἐμμεν ἡ μουσικὴ. Εἰς τὸ δωμάτιον ἦτο ἐν κλειδοκίμβalon. Μὲ ἠρώτησεν ἂν ἤξευρα νὰ παίζω ἐκ τοῦ προχείρου. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ εἶνε ἡ μόνη μου ἱκανότης, κατάρθωσα νὰ τὴν εὐχαριστήσω και ὡς πρὸς τοῦτο. Ἐπὶ τέλους μὲ εἶπεν ὅτι ἐγνώριζε πῶς γράφω, ἀπὸ τῆς ἐπιστολάς μου τὰς ὅποιας τῆς εἶχε δεῖξαι ἡ κυρία Δαργλάδ, και ὅτι ἠλπίζεν ὅτι θὰ εἶμαι ἐξαιρετος γραμματεὺς. Μού εἶδωκε τὴν χεῖρα πρὸς ἀποχαιρετισμὸν και μού εἶπεν ὀλίγους πολὺ καλοὺς λόγους τῆς ἐζήτησα νὰ μού ἀφήσῃ ἐλευθέρων τὴν αὔριον, διὰ νὰ ἰδῶ τὰς ὀλίγας μου γνωριμίας εἰδῶ, κ' εἶδωκε διαταγὰς διὰ νὰ μ' ἐγκαταστήσουν τὸ σάββατον...

Ἀγαπητῆ μου ἀδελφῆ, ἔρχονται και μὲ διακόπτουν. Τί εὐχάριστος ἐκπληξίς! Εἶνε ἐπιστολὴ τῆς κυρίας Βιλλεμέρ, ἐπιστολὴ ὀλίγων γραμμῶν, τὰς ὅποιας σοῦ ἀντιγράψω:

«Ἐπιτρέψατέ μου, ἀγαπητῆ μου κόρη, νὰ σὰς » στείλω μικρὰν προκαταβολὴν διὰ τὰ τέκνα » τῆς ἀδελφῆς σας κ' ἐν μικρὸν φόρεμά διὰ σὰς. » Ἀφοῦ ἀγαπᾶτε τὸν στολισμὸν, πρέπει τις νὰ » συμπληθῇ τὰς ἀδυναμίας ἐκεῖνων, τοὺς ἵποῖους » ἀγαπᾶ. Μένωμεν συμφωνοί, ὅτι θὰ λαμβάνετε » ἑκατὸν πεντήκοντα φράγκα τὸν μῆνα, και ὅτι » ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν ἐνδυμασίαν σας ».

Τί καλοὶ και μητρικοὶ λόγοι, αἱ! Βλέπω ὅτι θ' ἀγαπήσω αὐτὴν τὴν γυναῖκα μ' ὄλην μου τὴν καρδίαν, και ὅτι δὲν τὴν εἶχα κρίνει πολὺ καλὰ ἐκ πρώτης ὄψεως. Εἶνε πολὺ πλέον αὐθόρμητος παρ' ὅσον ὑπέθετα. Σοῦ εἰσικλείω τὸ χαρτονόμισμα τῶν πεντακοσίων φράγκων. Γρήγορα! Ἐῦλα εἰς τὸ ὑπόγειον, μάλιστα μεσοφῶρια τῆς Λιλῆς, ἡ ἵποῖα δὲν ἔχει, και κανέν πουλί, πότε και πότε εἰς τὸ πτωχόν σας τραπέζι. Ὀλίγον κρασί διὰ σέ· τὸ στομάχι σου εἶνε ἀφανισμένον, και δὲν χρειάζεται πολὺ διὰ νὰ τὸ διορθώσῃ. Νὰ ἐπισκευάσῃς και τὴν ἐστίαν τοῦ δωρατίου, ἡ ἵποῖα καπνίζει φοβερά. Εἶνε ἀνυπόφορος· ἠμπορεῖ νὰ βλάψῃ τὰ μάτια τῶν παιδιῶν, και ἡ βαπτιστικὴ μου ἔχει τὸσον εὐμορφα!

Ἐγὼ ἐντρέπομαι μὲ τὸ φόρεμα, τὸ ἵποῖον μού ἐστάλη, φόρεμα μεταξωτὸν θαυμάσιον, σταντό-

χρουν άνοιχτόν. Τί άνόητος ποῦ ἤμουν νά εἰπῶ ὅτι μ' ἀρέσκει ἡ ώραία ένδυμασία! Φόρεμα σαράντα φράγκων θά μοῦ ἦτο καί πολύ, καί τώρα θά ἔχω εἰς τήν βράχιν μου έν διακοσίων φράγκων, ένῶ ἡ ἀδελφή μου διορθώνει τά βράκη της! Δέν ἤξεύρω πῶς νά κρυφθῶ μή νομίσης ὅμως ὅτι ἠσθάνθην ταπεινώσιν δι' αὐτό τό δῶρον. Θά τὰς πληρώσω εὐσυνειδήτως αὐτάς τὰς καλωσύνας, ἡ καρδία μου μοῦ τό λέγει.

Βλέπεις, Καμίλλη, πῶς μᾶς ἐπιτυγχάνουν δλα, όταν θελήσω! Μὲ ρίπτει εὐθύς ἡ τύχη μου εἰς μίαν γυναῖκα ἐξαιρετόν, κερδίζω περισσότερα παρ' ὅσα ἐδεχόμην, καί μέ μεταχειρίζονται εὐθύς ὡς κόρην, τήν ὅποιαν θέλουν νά περιπτυχθοῦν καί νά χαδεύσουν. Καί ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ἐξ μῆνας τώρα μ' ἐμπόδιζες, καί ὑπέφερες μυρίας στερήσεις, κ' ἐτραβοῦσες τά μαλλιά σου μέ τήν ιδέαν ὅτι θά ἐργασθῶ διά σέ! Καλή μου ἀδελφή, ἦσο λοιπόν κακή μητέρα; Δέν ἔπρεπε νά συλλογισθῶμεν πρό πάντων τά ἀγαπητά μικρά μας, καί νά σιωπήσῃ δι' αὐτά ἡ ἀγάπη μας; Ἄ! κ' έν τούτοις ἐφοβήθην μήν ἀποτύχω, — σοῦ τό ἐξομολογούμαι σήμερον, — όταν ἐπῆρα μαζί μου τά τελευταία μας λουδοβίκεια διά νά πληρώσω τόν ναύλόν μου, κ' ἔτρεχα τόν κίνδυνον νά ἐπιστρέψω χωρίς ν' ἀρέσω εἰς αὐτήν τήν κυρίαν! Ὁ θεός ἔβαλε τό χέρι του, ἀδελφή μου! Τί προσευχήν τοῦ ἕκαμα σήμερον, μέ ὄλην μου τήν καρδίαν! Πῶς τόν παρακάλεσα νά μέ κάμῃ ἀγαπητήν, ἀρεστήν, πιστικήν... — Τώρα πηγαίνω νά κοιμηθῶ, διότι εἶμαι ἀφανισμένη ἀπό τήν κόυρασιν. Ἐξεύρεις, καλή μου ἀδελφή, πῶς σέ ἀγαπῶ! περισσότερον παρ' ὅτι δῆποτε εἰς τόν κόσμον, καί πολύ περισσότερον ἀπό ἐμέ. Μή μέ λυπεῖσαι λοιπόν εἶμαι ἡ εὐτυχέστερα κόρη τοῦ κόσμου σήμερον, καί ὅμως δέν εἶμαι πλησίον σου; καί δέν βλέπω κοιμώμενα τά μικρά μας! Βλέπεις ὅτι ὁ ἐγαϊσμός δέν φέρει τήν ἀληθινήν εὐτυχίαν, ἀφοῦ, μόνῃ τώρα ὅπως εἶμαι, χωρισμένη ἀπό ὅ,τι ἀγαπῶ, αἰσθάνομαι νά κτυπᾷ ἡ καρδία μου ἀπό χαράν ένῶ δακρύουν οἱ ὀφθαλμοί μου, καί πηγαίνω νά γονατίσω καί νά εὐχαριστήσω τόν θεόν, πρὶν ἀποκοιμηθῶ.

Καρολίνα.

Ἐνῶ ἡ δεσποινίς Σαλν-Ζενέ ἔγραφεν εἰς τήν ἀδελφήν της, ἡ μαρκησία Βιλλεμέρ συνώμιλε μετὰ τοῦ νεωτέρου πᾶν υἱῶν της έν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ αὐτῆς κατὰ τό προάστειον τοῦ ἀγίου Γερμανοῦ. Ὁ οἶκος ἦτο εὐρύχωρος καί προσοδοφόρος. Ἄλλ' ἡ μαρκησία, πλούσια ἄλλοτε καί σήμερον στενοχωρημένη, θά μάθωμεν μετ' ὀλίγον διατί, κατ' ὅπως ἀπό τινος τό δεύτερον πάτωμα, ἵνα ὀφελῆται ἀπό τό πρῶτον.

— Λοιπόν, ἀγαπητή μου μητέρα, ἔλεγεν ὁ μαρκησίας, εἶσθε εὐχαριστήμενη ἀπό τήν νεάν σας σύντροφον; Ἐμαθα ὅτι ἤλθε.

— Τί νά σέ εἰπῶ, υἱέ μου, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία; μ' ἐμάγευσε.

— Ἀλήθεια; εἰπέτε μου λοιπόν.

— Μά τήν ἀλήθειαν, δέν εἰξεύρω ἄν πρίτη φοβοῦμαι μήπως σ' ένθουσιάσω περισσότερον τοῦ δέοντος.

— Μή φοβεῖσαι, ἀπήντησε μελαγχολικῶς ὁ μαρκησίας, ἄν προσπαθήσῃ νά φαιδρῶνῃ ἡ μήτηρ του. Καί ἄν ἤμην τόσο εὐφλεκτος, ἤξεύρω τί ὀφείλω εἰς τήν ἀξιοπρέπειαν τοῦ οἴκου σου καί τήν οἰκιακήν σου εἰρήνην.

— Ναι, φίλε μου, ναι! Κ' ἐγὼ γνωρίζω ὅτι δύναμαι νά εἶμαι ἡσυχῇ μαζί σου, ὅσakis πρόκειται περί ζητήματος λεπτότητος καί τιμῆς. Ἡμπορῶ λοιπόν νά σοῦ εἰπῶ, ὅτι ἡ μικρά αὐτή Δαργλάδ μ' εὐρῆκεν ἕνα μαργαρίτην, ἕνα ἀδάμαντα, καί ὅτι ὁ μαργαρίτης αὐτός εὐθύς εἰς τήν ἀρχήν μ' ἔκαμῃ νά κάμω τρέλλας.

Διηγῆθη δέ ἡ μαρκησία τόν μετὰ τῆς Καρολίνας διάλογον αὐτῆς, καί τήν περιέγραψε.

— Δέν εἶνε οὔτε ὑψηλή, οὔτε κοντή. Εἶνε καλοκαμωμένη; ἔχει μικροῦς πόδας, χεῖρας παιδίου, κόμην ξανθὴν ἀμαυρὰν ἀφρονον, χρῶμα κρῖνου καί ῥόδων, χαρακτηριστικὰ λεπτότατα, ὀδόντας ὡς μαργαριτάρια, μικρὰν εὐμορφον μύτην καί ὀφθαλμούς μέ χρῶμα θαλάσσης, οἱ ὅποιοι σέ βλέπουν μέ θάρρος, χωρίς βεμβασμούς, χωρίς πλάστην δειλιαν, μέ ἀφέλειαν καί εἰλιχρύνειαν, οἱ ὅποιοι ἀρέσουν καί σέ κερδίζουν ἀμέσως. Δέν ἔχει τίποτε ἐπαρχιωτικόν, καί οἱ τρόποι της εἶνε ἐξαιρετοί, διότι ἀκριβῶς προσπαθεῖ νά μὴν εἶνε. Ἡ ένδυμασία της πτωχῆ, ἀλλὰ μέ πολλήν καλλιαισθησίαν: τέλος πάντων πᾶν ὅ,τι ἐφοβοῦμην καί τίποτε ἀφ' ὅσα ἐφοβοῦμην, δηλαδή ἡ ὀρειότης ἡ ὅποια μ' ἐνέπνεε δυσπιστίαν καί καμμία προσποίησις καί ἀπαίτησις, αἱ ὅποια ἠδύναντο νά δικαιολογήσουν τήν δυσπιστίαν αὐτήν. Ἐκτός δέ τούτου φωνή καί προφορά, αἰκίνας καθιστῶσι τήν ἀνάγκασιν της ἀληθινήν μουσικήν, ἱκανότης μουσική ἐκτακτος, καί ὑπέρ πάντα ταῦτα δλα τά πρόδηλα χαρακτηριστικά τοῦ πνεύματος, τῆς λογικῆς, τῆς φρονήσεως καί τῆς ἀγαθότητος... τόσον ὥστε ἐσυμπάθησα εὐθύς καί συνεκινήθην ἐκ τῆς ἀφοσιώσεώς της πρὸς πτωχὴν οικογένειαν, εἰς τήν ὅποιαν εἶδα ὅτι θυσιάζεται, κ' ἐλήσμενῆσα τὰ περί οικονομίας σχεδιά μου καί τῆς ὑπεσχέθην οὐδ' ἐγὼ δέν ἤξεύρω τί.

— Ἐκαμε συμφωνίας; λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ μαρκησίας.

— Τοῦναντίον, ἐδέχεται ὅ,τι εἶχα ἀποφασίσει νά τῆς δώσω.

— Τότε ἔκαμες κάλλιστα μητέρα, καί εἶμι εὐτυχῆς ὅτι εὐρες τέλος πάντων σύντροφόν ἀξίαν σου. Ἐκράτησες παραπολύ τήν λαίμαργον ἐκείνην καί ὑψηλήν γεροντοκόρην, ἡ ὅποια σοῦ ἐπρόξινει τόσην ἀγανάκτησιν, καί ὅα εἶχες ἔδι-

ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

ΜΗ ΞΕΧΝΑΣ

ΥΠΟ Α. ΒΙΚΕΛΑ

Μη ψυχρά μέ κυττάξης. θυμήσων

πῶς πετούσα χῶδες βράδν μαζί σου

ἰ τόν χορό.—μη ξεχνᾶς!

Χῶδες τό βράδν σέ εἶχ' ἀγκαλιᾶ

κ' ἡ καρδιαίς μας κοντά ἐκτυπούσαν,

κ' εἰς τὰ χεῖλη μ' ἐμπρός κυματοῦσαν

τά εἰώδη ξανθά σου μαλλιά,

καί τὰ εἶδα χίλια φιλιά

μυστικά.—μη ξεχνᾶς!

Ἀκουσέ με! Χῶδες βράδν, θυμήσων.

σ' ἐρωτῶσα νά πῆς ἡ ψυχῆ σου

τί ποθεῖ.—μη ξεχνᾶς!

Μὲ φωνή ντροπαλή καί γλυκειά,

μέ τὰ μάτια σου κάτω γυρμένα

μέ ἐρώτησες τότε κι ἐμένα

τί ποθεῖ κ' ἡ δική μου καρδία.

Κι ἀπεκρίθηκα λέγῃτα θερμά.

μυστικά.—μη ξεχνᾶς!

κον νὰ ὑπολογίσῃς τὴν δαπάνην, ὅταν πρόκειται νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃς δι' ἐνὸς θησαυροῦ.

— Ναι, ὑπέλαβεν ἡ μαρκησία, αὐτὸ μὲ λέγει καὶ ὁ ἀδελφός σου. Οὔτε σὺ οὔτε αὐτός, ἀγαπητὰ μου τέκνα, δὲν θέλετε νὰ λογαριάσετε, καὶ φοβοῦμαι ὅτι πολὺ ἐβιάσθην εἰς αὐτὴν μου τὴν συμφωνίαν, ὅσην εὐχαρίστησιν καὶ ἂν μοῦ προξενεῖ.

— Ἡ εὐχαρίστησις αὐτῆ σου ἦτο ἀναγκαία, εἶπε ζωηρῶς ὁ μαρκησίας, καὶ τόσον ὀλιγώτερον πρέπει νὰ τὴν συλλογίζεσαι, ὅσον τὸ ἀπεφάσις μάλιστα χάριν ἀγαθοεργίας.

— Τὸ ὁμολογῶ, ἀλλ' ἴσως ἔσφαλα, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία περίφροντις δὲν ἔχει κανεὶς πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ ἀγαθοεργῇ.

— Ὡ, μητέρα! ἀνεφώνησεν ὁ υἱὸς μετ' ἀγανακτικῆς συνάμα καὶ λύπης, ἀνκαταντήσης νὰ στερηθῆς τὴν χάριν τῆς ἐλεημοσύνης, πολὺ φοβερὸν θὰ ἦνε τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ἔκαμα.

— Κακόν; σὺ; τί κακόν; ὑπέλαβεν ἡ μήτηρ ἐκπληκτικὸς καὶ ἀνήσυχος. Σὺ ποτὲ σου δὲν ἔκαμες κακόν, ἀγαπητέ μου υἱέ.

— Συγχώρησόν με, εἶπεν ὁ μαρκησίας συγκατανεμῆτος πάντοτε. Ἐπραξα ἐγκλημα τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὑπεχρεώθην, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς σέ, νὰ πληρώσω τὰ χρέη τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Σιώπα! ἀνεφώνησεν ὠχρῶσα ἡ μαρκησία. Ἄς ἀφήσωμεν αὐτὴν τὴν ἑμιλίαν δὲν θὰ συμφωνήσωμεν.

Καὶ ἔβαινε τὰς χεῖράς της πρὸς τὸν μαρκησίον. ἵνα μετριάσῃ τὴν ἀκουσίαν πικρίαν τῆς ἀπαντήσεώς της. Ἐκείνος δὲ τὰς ἠσπάσθη καὶ ἀπεσύρθη μετὰ τινὰς στιγμὰς.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Καρολίνα Σαιν-Ζενέ ἐξῆλθεν ἵνα εἴψῃ εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὴν χρηματοφόρον ἐπιστολὴν ἣν ἔσταλλεν εἰς τὴν ἀδελφὴν της καὶ ἴδῃ τὰ ὀλίγα πρόσωπα, μεθ' ὧν ἀπὸ τοῦ βάλθους τῆς ἐπαρχίας της εἶχε διατηρήσει σχέσεις. Ἦσαν παλαιοὶ φίλοι τῆς οἰκογενείας της, οὓς δὲν εὔρεν ὄλους, ἀλλ' ἀφῆκεν εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομά της χωρὶς τῆς δευθύνσεώς της, ἀφοῦ δὲν ἐμελλε πλέον νὰ ἔχῃ ἴδιαν κατοικίαν. Καὶ ἠσθάνθη μὲν λύπην τινά, ὅτι διετέλει οὕτω ἄστεγος καὶ προσητημένη οὕτως εἰπεῖν εἰς οἶκον ξένον, ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθη καὶ πολὺ περὶ τῆς τύχης της. Ἐκτὸς ὅτι ἀπόφραϊν εἶχε νὰ διώξῃ τοῦ πνεύματός της πᾶσαν μελαγχολίαν παράγουσαν εἰς ἀποθάρρυνσιν, δὲν ἦτο δειλοῦ χαρακτῆρος, καὶ οὐδεμίαν δοκιμασίαν, ὅσην δυσάρεστος καὶ ἂν ὑπῆρξεν, δὲν εἶχεν ἐμπνεύσει εἰς αὐτὴν ιδέας ἀπελπιστικὰς. Ὑπῆρχεν ἐν τῇ ὀργανισμῷ αὐτῆς ζωτικότης ἐκτακτος καὶ πυρετώδης δραστηριότης, τοσούτω μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητος ὅσην συνδέετο πρὸς μεγίστην πνεύματος ἠρεμίαν καὶ παράδοξον προσωπικὴν ἀμεριμνησίαν. Ὁ ἐξαιρετικὸς οὗτος χαρακτήρ θέλει ἀναπτυχθῆ καὶ ἐξηγηθῆ ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς ἡμετέρας διηγήσεως, ὅσον τὸ

δυνατόν· ἀλλ' εἶνε ἀναγκαῖον νὰ ἐνθυμηθῆται ὁ ἀναγνώστης τοῦτο, ὅπερ ἄλλως πάντες γνωρίζουσιν, ὅτι δηλαδὴ οὐδαὶς δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ἐντελῶς μηδὲ νὰ δηλώσῃ ἀπολύτως τὸν χαρακτήρα ἄλλου ἀνθρώπου. Ἐκαστὸν ἄτομον ἔχει ἐνδόμυχόν τι μυστήριον ἰσχύος ἢ ἀδυναμίας, ὅπερ τοσούτω μᾶλλον ἀδυνατεῖ ν' ἀποκαλύψῃ ὅσην καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ ἀγνοεῖ. Ἡ ἀνάλυσις πρέπει νὰ φαίνεται ἐπαρκῆς ὡς ἀμικρὸν πλησιάζει εἰς τὴν ἀληθειαν δὲν δύναται ὅμως νὰ συλλάβῃ αὐτὴν αὐτόφρων, χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἀτελεῖ ἢ σκοτεινὴν ἀποφίντινα οἰανδήποτε τοῦ αἰωνίου προβλήματος τῆς ψυχῆς.

B'

Ἡ Καρολίνα ἦτο ὅτε μὲν παιδρὰ ὅτε δὲ κατηφῆς, περιερχομένη κατὰμονος, πεζῇ ἢ ἐπὶ λεωφορείου, τοὺς εὐρεῖς ἐκείνους Παρισίους, ὅπου εἶχεν ἀνατραφῆ ἐν εὐπορίᾳ, καὶ οὓς εἶχε καταλίπει κατεστραμμένη ἐντελῶς καὶ ἀπελπισίᾳ περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν θάλλει εὐανθῆς ὁ βίος. Ἄς ἀφηγηθῶμεν ἐν ὀλίγοις, ἵνα μὴ τὰ ἐπαναλάβωμεν πλέον, τὰ σοβαρὰ μὲν ἀλλὰ καὶ ἀπλούστατα γεγονότα, ἅτινα συνάψισεν αὐτὴ πρὸς τὴν μαρκησίαν Βιλλεμέρ.

Ἦτο κόρη εὐπατρίδου τῆς κάτω Βρετάνης, κατοικοῦντος περὶ τὸ Βλοά, καὶ δεσποινίδος τινος Δὲ Γραζάκ, καταγομένης ἐκ τοῦ Βελαί. Ἡ Καρολίνα μόλις ἐγνώρισε τὴν μητέρα της. Ἡ κυρία Σαιν Ζενέ ἀπέθανε τὸ τρίτον ἀπὸ τοῦ γάμου της ἔτος, κατὰ τὸν τοκετὸν τῆς Καμίλλης, λαβοῦσα τὴν ὑπόσχασιν τῆς Ἰουστίνης Λανιῶν ὅτι ἤθελε παραμείνει ἔτη πολλὰ πλησίον τῶν τέκνων της.

Ἡ Ἰουστίνα Λανιῶν, σύζυγος τοῦ Πεϋράκ, ἦτο ῥωμαλέα καὶ ἀγαθὴ χωρική τοῦ Βελαί, συγκατένευσε δὲ νὰ μείνῃ οὕτω ἔτη πᾶρα τῷ Κ. Σαιν-Ζενέ. Εἶχε θρέψῃ τὴν Καρολίαν, εἶτα δὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκογενεῖάν της, καὶ ἐπανῆλθε πάλιν ἵνα δώσῃ τὸ γάλα τοῦ δευτέρου της τέκνου εἰς τὴν δευτέραν θυγατέρα τῆς ἀγαπητῆς της κυρᾶς. Χάρῃ εἰς αὐτὴν, ἡ Καρολίνα καὶ ἡ Καμίλλη ἀπήλαυσαν τῆς θεραπείας καὶ τῶν θηπειῶν δευτέρας μητρός. Ἄλλ' ἡ Ἰουστίνα δὲν ἠδύνατο νὰ λησιμονήσῃ τὸν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα της. Ἠναγκάσθη τέλος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν τόπον της, καὶ ὁ Κ. Σαιν-Ζενέ ἔφερε τὰς θυγατέρας του εἰς Παρισίους, ὅπου ἀνετράφησαν ἐντὸς ἐνὸς τῶν περιλαλήτων τότε μοναστηρίων.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο τόσον πλούσιος ὥστε νὰ ζῇ ἐν Παρισίαις, ἐμισθώσεν ἐκεῖ μικρὸν κατάλυμα καὶ ἤρχετο δις τοῦ ἔτους, τὸ Πάσχα καὶ τὰς διακοπὰς. Ἦσαν δὲ ἀληθῶς αἱ ἐπισκέψεις αὐταὶ αἱ διακοπαὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρός. Οἰκονομῶν ὄλον τὸ ἔτος, ἐταμίευεν ἵνα σπαταλήσῃ χάριν τῶν θυγατέρων του κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας πατρι-

αρχικής ἀληθῶς ἀγαλλιάσεως. Περίπατοι τότε, καὶ συναυλίας, καὶ ἐπισκέψεις μουσικῶν, καὶ ἐκδρομαὶ εἰς τὰς βασιλικὰς ἐπαύσεις, καὶ γεύματα ἐκλεκτά, καὶ διασκεδάσεις πατρικαὶ μὲν καὶ ἀφελεῖς ἀλλὰ καὶ ἀφρονέσταται συγχρόνως. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐλάτρευε τὰς θυγατέρας του, ὡραιότητα ἀμφοτέρως ἀλλὰ καὶ ἀγαθότητα ἐπίσης. Ἡ ἐρωτοτροπία του ἦτο νὰ περιάγῃ αὐτὰς περιούσιους, ὡραιότερας καὶ παιδρότερας τῶν νεοκώπων ἐσθῆτων καὶ ταινιῶν των, καὶ νὰ τὰς ἐπιδεικνύῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ τὰ φῶτα τῶν ἀκτινοβόλων Παρισίων, ὅπου ὀλίγους μὲν ἀνθρώπους ἐγνώριζεν ἀλλ' ἐξέτιμα τὰ βλέμματα τοῦ πρώτου τυχόντος διαβάτου πολὺ πλέον ἢ οἰοδῆποτε τῆς ἐπαρχίας του πανηγυρισμῶν. Τὸ ὄνειρόν του ἦτο νὰ καταστήσῃ παρισινὰς, ἀληθεῖς παρισινὰς τὰ δύο ἐκείνα χαριέστατα πλάσματα. Ἦτο ἐτοιμὸς νὰ δαπανήσῃ πρὸς τοῦτο ὕψιστοι τὴν περιουσίαν του, καὶ τὴν ἐδαπάνησε.

Ὁ ἀκαταμάχητος οὗτος ἔρωσ τῆς παρισινῆς ἀβροδιαίτης ἦτο μοῖρα παράδοξος, εἰς ἣν ὑπέκυπτον, πρὸ τινῶν ἐτι ἐτῶν, οὐ μόνον οἱ πλεῖστοι τῶν εὐπόρων ἐπαρχιωτῶν ἀλλὰ καὶ ὀλόκληροι κλάσεις κοινωνικαί. Πᾶς ὀπισθοῦν μορφωμένος ἀλλοδαπὸς μέγα πλοῦτος ὤρμα πρὸς τοὺς Παρισίους ὡς ἂν ἐν διακοπαῖς σχολάζων μαθητῆς, κατέλειπεν αὐτοὺς ἐν ὀδύνῃ καὶ ἠσχολεῖτο ἐν τῇ πατρίδι του τὸν ὑπόλοιπον χρόνον πῶς ν' ἀποκτήσῃ τὸ διαβατήριον δι' οὗ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ πάλιν ἐκεῖ. Σήμερον ἔτι, ἂν δὲν ἦσαν τοσοῦτον αὐστηροὶ οἱ νόμοι, οἱ καταδικάζοντες τοὺς Γάλλους νὰ ζῶσιν ἐν τῇ Ρωσίᾳ καὶ τοὺς Πολωνοὺς ἐν τῇ Πολωνίᾳ, κολοσσαῖαι περιουσίαι θὰ ἤρχοντο νὰ καταποντισθῶσιν ἢ μία μὲ τὴν ἄλλην εἰς τὰς ἡδονὰς τῶν Παρισίων.

Αἱ δεσποινίδες Σαίν-Ζενὲ διαφόρως ὠφελήθησαν ἐκ τῆς ἀβροῆς αὐτῶν ἀνατροφῆς. Ἡ Καμίλλη, νεώτερά καὶ ὡραιότερά τῶν δύο — ὅπερ δὲν ἦτο μικρὸν πρᾶγμα — ἐμεθίσθη ὡς ἡ πατὴρ τῆς, εἰς ἃν ὁμοίαζε τὴν τε μορφήν καὶ τὸν χαρακτήρα. Ἠγάπησεν ἐμπαιθῶς τὴν πολυτέλειαν καὶ οὐδέποτε ἐφαντάσθη, ὅτι ὁ βίος τῆς ἡδύνατο ν' ἀπολήξῃ εἰς πέναν. Ἠπία, φιλόστοργος ἀλλὰ μετρίως νοήμων, οὐδὲν ἄλλο ἐμαθεν ἢ νὰ ἦνε θυγάτηρ ἐντελής, κατὰ τε τὸ ἦθος καὶ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τοὺς τρόπους. Ἐπιστρέφουσα εἰς τὸ μοναστήριον μετὰ τῆς διακοπᾶς, ἐτήκετο ὑπὸ πόθου τρεῖς ὄλους μῆνας, εἰργάζετο κἄπως τρεῖς ἄλλους πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἥτις τὴν ἐπέπληττε, καὶ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἀνειρεύετο τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πατρὸς τῆς καὶ τὰς διασκεδάσεις.

Ἡ Καρολίνα ὁμοίαζε μᾶλλον τὴν μητέρα τῆς, ἥτις ἦτο γυνὴ δραστηρία καὶ σοβαρὰ. Ἦτο ἐν τούτοις φαιδρὰ καὶ ἀπῆλανε τῶν ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας διασκεδάσεων μετὰ πολὺ πλείονος ζωη-

ρότητος ἢ ἡ ἀδελφὴ τῆς. Ἰσπευθε πλείοτερον αὐτῆς νὰ ὠφελήθῃ ἐκ τοῦ στολισμοῦ, τῶν περιπτῶν καὶ τῶν θεαμάτων, ἀλλ' ἀπῆλανε αὐτῶν πάντῃ διαφόρως. Ἦτο ἀπείρως νοσημονεστέρῃ τῆς Καμίλλης, εἶχε δὲ νοσημονεστέρην οὐχὶ καλλιτεχνικῶς δημιουργόν, ἀλλὰ προσιτὴν καὶ εὐαίσθητον εἰς τὰς ἀληθεῖς ἐκδηλώσεις τῆς τέχνης. Εἶχεν ἔμφυτον γεννωμένην τὸ τάλαντον νὰ ἐκφράζῃ δεξιῶς καὶ περιφανῶς τὴν ξένην διάνοιαν. Ἀπήγγελλε τὴν ποίησιν καὶ ἀνεγίνωσκε τὴν μουσικὴν μετὰ καταπληκτικῆς νοσημονεστέρως. Ἐλάλει ὀλίγα, κάλλιστα πάντοτε καὶ μετὰ σαφηνείας ἀποκλειούσης πᾶσαν ἀνάπτυξιν. Ὅσακις δὲ ἡ ἀνάπτυξις παρείχετο αὐτῇ ὑπὸ τοῦ βιβλίου ἢ τῆς μουσικῆς, περιέβαλλε διὰ νέας αἰγῆς τὴν γραπτὴν ἔνοιαν. Ἐφαινετο οἰονεὶ τὸ ἀναγκαῖον τῆς μεγαλοφυΐας ὄργανον, μεγαλοφυΐα καὶ αὐτῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐρμηνεύσεως, ἂν ἡ μεγαλοφυΐα αὐτῆ εἶχεν ἀναπτύχθῃ προσηκόντως.

Δὲν ἀνεπτύχθη ὁμῶς. Ἡ Καρολίνα εἶχεν ἀρχίσει δεκαετίς τὴν ἀνατροφὴν τῆς, διέκοψε δὲ αὐτὴν ἐπτά καὶ δεκαετίς. Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῆ. Ὁ κ. Σαίν-Ζενὲ, ἔχων πρόσδοτον ἐτησίαν δώδεκα μόλις χιλιάδων φράγκων, ὄνειρευόμενος δι μᾶλλον τῶν θυγατέρων του ἄξιον τῆς καλλονῆς αὐτῶν, εἶχε παρασυρθῆ ἐν οἰκτρᾷ ἀπλότητι εἰς κερδοσκοπίας, αἰτίνας ἐμελλον νὰ τετραπλασιάσωσι τὴν περιουσίαν του, ἀλλὰ τὴν κατεβρόχθισαν ἐν μιᾷ στιγμῇ.

Ἡμέραν τινὰ ἦλθεν ὠχρὸς καὶ ὡσεὶ ἐμβρόντητος νὰ ζητήσῃ τὰς θυγατέρας του ἐν Παρισίοις. Ἀπήγαγεν αὐτὰς εἰς τὸν μικρὸν ἐπαρχικὸν τοῦ πύργου, χωρὶς νὰ εἴπῃ τι, καὶ προποιοῦμενος μόνον ὅτι εἶχεν ὀλίγον πυρετόν. Ἐκεῖ ἐτάκη ἐπὶ τρεῖς μῆνας καὶ ἀπέθανε τέλος ἐκ τῆς λύπης, ἐξομολογηθεὶς τὴν καταστροφὴν του εἰς τοὺς δύο μέλλοντας γαμβρούς του, διότι ἀμὰ τῇ ἐμρανίσει τῶν δεσποινίδων Σαίν-Ζενὲ ἐν Βλοά, πολλοὶ μνηστῆρες εἶχον παρουσιασθῆ, καὶ δύο μετὰ ἄλλων γενόμενοι δεκτοί.

Ὁ μνηστῆρ τῆς Καμίλλης ἦτο ὑπάλληλος, ἐντιμὸς ἀνὴρ, καὶ εἰλικρινῶς ἀγαπῶν αὐτήν. Τὴν ἐνομφεῖθη ὅπως δῆποτε. Ὁ τῆς Καρολίνας ἦτο κτηματίας. Ἐσκέφθη ὡρμώτερον, προφασισθὴ τὴν θέλησιν τῶν γονέων του καὶ ἀπεσύρθη. Ἀλλ' ἡ Καρολίνα ἦτο γενναία. Ἡ ἀδελφὴ τῆς, ἀσθενεστέρα, θ' ἀπέθνησκεν ἀπὸ τὴν λύπην τῆς, δι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐγκατελείφη. Ἡ ἀδυναμία εἶνε πολλῶς μᾶλλον σεβαστὴ τῆς δυνάμεως. Ἡ ἡθικὴ ἰσχὺς εἶνε τι ἀάρατον, συντριβόμενον ἐν σιγῇ καὶ ἀπαρατήρητον. Ὁ φόβος τῆς ψυχῆς οὐδὲν καταλείπει ἔχνος. Δι' αὐτὸ οἱ μὲν ἰσχυροὶ κωκοπαθοῦσι πάντοτε, οἱ δὲ ἀσθενεῖς πάντοτε ἐπιπέουσιν.

Ἐτύχως ἡ Καρολίνα δὲν εἶχεν ἀγαπᾶται ἐμπαιθῶς, εἶχε μὲν κλισθανθῆ συμπαθείαν τινὰ ἢ

καρδία τῆς, ἀλλ' ἡ μυστηριώδης μελαγχολία καὶ ἡ δεινυμένη ἀσθένεια τοῦ πατρὸς τῆς ἀπησχόλησαν αὐτὴν ἐντὸς ὀλίγου τοσοῦτον ὥστε δὲν ἡδύνατο νὰ κειθῆ πολὺ περὶ τῆς ἰδίας τῆς εὐτυχίας. Ὁ ἔρωσ εὐγενοῦς κόρης εἶνε ἄνοθος ὄλιγον ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς ἐλπίδος ἀλλὰ πᾶσα προσωπικὴ ἐλπίς τῆς Καρολίνας ἐσβίσθη ὅτε εἶδε τεχνίως φθίνουσαν τὴν ζωὴν τοῦ πατρὸς τῆς τὸν μνηστῆρὰ τῆς δὲν ἐθεώρησε πλέον ἢ ὡς φίλον συγκατανεύοντα νὰ συγκλυσθῇ μετ' αὐτῆς. Ἡσθάνθη πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην καὶ ὑπόληψιν, ἀλλ' ἡ λύπη τῆς ἀπέπιξε τὴν μέθην καὶ τὸν ἐνοουσιασμόν, καὶ τὸ πάθος δὲν ἀνεπτύχθη.

Ἡ ἐγκατάλειψις ἐπομένως τὴν προσέβαλε μᾶλλον ἢ τὴν κατέβαλε. Τοσοῦτον ἠγάπα τὸν πατέρα τῆς καὶ τοσοῦτον βαθέως ἐλυπήθη ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ του, ὥστε ἡ ἀπώλεια τοῦ ἰδίου τῆς μέλλοντος τῇ ἐφάνη δευτερεύουσα. Ὁλως λύπη. Οὐδὲν ἐξεδήλωσε πῆσιμα, ἀλλὰ συνθῆσθη βαρέως τὴν ὕβριν· καίτοι δὲ ἐξεδικήθη διὰ τῆς λήθης μόνης, διέτηρῆσεν ὅμως ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀόριστόν τινα μνησικακίαν κατὰ τῶν ἀνδρῶν, ἥτις ἐθωράκισεν αὐτὴν κατὰ πάσης εὐπιστίας πρὸς τὸν ἔρωτα ἢ πρὸς τὰς κολακείας, ὅσαι ἀπετίοντο εἰς τὴν καλλονὴν τῆς, μέχρι τῆς ἡλικίας, καθ' ἣν εὐρίσκαμεν αὐτὴν σήμερον θεραπευμένην ἐντελῶς, γενναίαν καὶ νομιζούσαν καλῇ τῇ πίστει ὅτι εἶνε ἀπρόσιτος εἰς οἰονεὶ ἔρωτικὸν γόητρον.

Περὶ τὸν εἶνε νὰ διηγηθῶμεν πῶς παρήλθον τὰ μετὰ τὴν ἔτη. Πάντες γνωρίζουσι, ὅτι ἡ ἀπώλεια μικρᾶς ἢ μεγάλης περιουσίας δὲν εἶνε γεγονός συντελούμενον ὁρατῶς ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας. Προσπαθεῖ τις νὰ ἐπιτύχῃ ἀναβολὰς παρὰ τῶν δανειστῶν, νομίζει ὅτι δύναται νὰ σώσῃ ὀλίγα τινα ναυάγια, ὑψίσταται πολλὰς ἀβεβαιότητας, ἐκπλήξεις, ἀπογοητεύσεις, μέχρις οὗ βλέπων ματαιούμενον τὸν ἀγῶνα, ἀποδέχεται οὕτως ἢ ἄλλως τὴν πραγματικότητα. Ἡ Καμίλλη κατεβλήθη μεγάλως ἐκ τῆς συμφορᾶς αὐτῆς, ἦν μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς δὲν ἐπίστευεν ἀλλ' ἦτο ἡδὴ νυμφευμένη καὶ δὲν ἠσθάνθη πράγματι τὴν πέναν. Ἡ Καρολίνα, προσηκνότερα, ἠσθάνθη ὀλιγότερον κατὰ τὸ φαινόμενον τὴν πανταλὴ ἀπορίαν, εἰς ἣν κατ' ἀνάγκην περιῆλθεν. Ὁ γαμβρὸς τῆς δὲν ἠθέλησε νὰ γίνῃ λόγος περὶ χωρισμοῦ, καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὴν γενναίως τὴν εὐπορίαν τῆς οἰκογενείας του ἀλλ' ἐκείνη ἠσθάνθη πάραυτα ὅτι ὁ βίος τῆς ἦτο κατεστραμμένος, καὶ ἡ ὑπερηφάνειά τῆς ἠδύνησεν ἐκ τούτου. Βλέπουσα ὅτι ἡ ἀδελφὴ τῆς ἐσπεροῖτο τάξῃ καὶ ἐργατικότητος, καὶ ὅτι κατ' ἔτος σχεδὸν ὑψίστατο τὰς ἐκ νέου τοκετοῦ ὠδίνας καὶ μερίμνας, ἐγένετο ἡ οἰκονόμος τῆς οἰκίας, ἡ παιδαγωγὸς τῶν τέκνων τῆς, ἡ πρώτη ἐνὶ λόγῳ ὑπερέτρια τοῦ οἴκου, καὶ τὴν βαρεῖαν αὐτὴν λειτουργίαν ἐξεπλήρου μετὰ τὸσαύτης χαρίτος, εὐθυκρισίας καὶ προθυμίας,

ὥστε καθίστα πάντας περὶ αὐτὴν εὐτυχεῖς, καὶ ἀπέδιδε πολλαπλάσια ὄσων ἐλάμβανε. Ἐπῆλθεν ἔπειτα ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος τοῦ γαμβροῦ τῆς, χρεὴν τινὰ καθυστεροῦντα, ἄτινα οὗτος εἶχεν ἀποκρύψει, ἐλπίζων νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐκ τοῦ μισθοῦ του βαθμηδὸν πληρωμὴν των, καὶ ἀπλῶς εἶπεν ἡ παντελής πένια, ἡ φρικὴ καὶ ἀπόγνωσις τῆς νεαρᾶς χήρας.

Ἐίδεν ἡδὴ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἡ Καρολίνα ἐδίστασεν ἐπὶ τινὰ χρόνον, φοβουμένη ἀφ' ἑνὸς νὰ καταλίπῃ ἀβοήθητον τὴν ἀδελφὴν τῆς καὶ ἐπιθυμοῦσα ἀφ' ἑτέρου νὰ σώσῃ αὐτὴν διὰ τῆς ἐργασίας τῆς. Ἀνὴρ τις πλούσιος, οὐχὶ νέος οὐδ' ἐπίχαρις, ἐσυλλογίσθη αὐτὴν ὡς πρότυπον οἰκοδεσποίνης, κ' ἐπρότεινε νὰ τὴν νυμφευθῇ. Ἡ δὲ Καρολίνα ἠσθάνθη ἀορίστως, καὶ μετ' ὀλίγον ἀρκετὰ σαφῶς, ὅτι ἡ Καμίλλη ἐπεθύμει τὴν θυγατέρα τῆς αὐτῆς. Ἀπεφάσισε τότε νὰ θυσιάσθῃ ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἦτο πρόθυμος νὰ δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς, τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς, τὸν καιρὸν τῆς ἀλλ' ὑπελάμβανε ὑπερβολικὴν τὴν θυσίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος αὐτῆς, ἵνα παράσχῃ περισσοτέραν κἄπως ὕλικὴν εὐμερίαν εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἐσυγχώρησεν εἰς τὴν μητέρα τὸν ἐγῶισμόν τῆς ἀδελφῆς, καὶ χωρὶς κἄν νὰ φανῆ ὅτι τὸν ἐμάντευσε, ἀπεφάσισεν ὅτι εἶπομεν. Ἀφῆκε τὴν Καμίλλη ἐν μικρῷ ἐξοικίῳ οἰκίῳ, ὅστις εἶχε μισθωθῆ κατὰ τὰ περιχώρα τοῦ Βλοά, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ὅπου γνωρίζομεν ἡδὴ πόσον καλῶς ὑπεδέχθη αὐτὴν ἡ κυρία Βιλλεμέρ, ἥς ἀπομένει ἡμῖν νὰ διηγηθῶμεν ἐπίσης ἐν ὀλίγοις τὴν ἱστορίαν.

Πᾶσα οἰκογένεια εἶχε τὴν πληγὴν αὐτῆς καὶ πᾶσα περιουσία τὸ ρῆγμά τῆς, δι' ὃν ἐκφεύγει τὸ αἷμα τῆς καρδίας καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς ὑπάρξεως. Ἡ εὐγενὴς οἰκογένεια Βιλλεμέρ εἶχεν ἀκοίμητον σκώληκα τὰς παρεκτροπὰς τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς μαρκησίας. Ἡ μαρκησία εἶχε νυμφευθῆ εἰς πρῶτον γάμον τὸν Δοῦκα Ἀλεξίαν, ἰσπανὸν ἀλαζόνα, φοβερόν τὸν χαρακτήρα, ὅστις εἶχε καταστήσει αὐτὴν δυστυχεστάτην, ἀλλὰ τῇ ἀφῆκεν ὅμως, μετὰ πενταετῆ συμβίωσιν, μεγίστην περιουσίαν καὶ υἱὸν ἐρασιμώτατον, πρῶτον, νοήμονα, οὗτινος προορισμὸς ἦτο νὰ καταστῇ ἐντελὴς ἄριστος, βασιλικῶς σπάταλος καὶ οἰκτρῶς παρῶτος.

Νυμφευθεῖσα ἐκ νέου, τὸν μαρκησίον Βιλλεμέρ, γενομένη δὲ καὶ πάλιν μήτηρ καὶ χήρα, ἡ μαρκησία ἀπέκτησε φίλον ἀφωσιωμένον καὶ γενναῖον ἦτο δὲ ὁ δεύτερος υἱὸς τῆς Οὐρβανός, αὐστηρὸς τὰ ἦθη ὅσον διεσθαιμένος ἦτο ὁ ἀδελφός του, καὶ ἱκανῶς ἀπὸ τοῦ πατρὸς του πλούσιος, ὥστε νὰ μὴ λυπῆται διὰ τὴν ἀνέχεια τῆς μητρὸς του, διότι καθ' ἣν ἐποχὴν γνωρίζομεν τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα ἡ μαρκησία οὐδὲν σχεδὸν πλέον εἶχε, χάρις εἰς τὸν βίον, ὃν εἶχε διαγάγει ὁ νεαρὸς δοῦξ.

Είχεν ούτος τότε τριάκοντα ἔξ ἐτῶν ἡλικίαν συμπληρωμένην, ὃ δὲ μαρκήσιος τριάκοντα τριῶν. Ἡ δούκισσα Ἀλερία δὲν ἐβράδυνεν, ὡς βλέπει τις, νὰ μεταβληθῆ εἰς μαρκησίαν Βιλλεμέρ. Οὐδεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ τὴν κατέκρινε. Τὸν δευτέρου συζυγόν της ἠγάπησε περιπαθῶς· λέγεται μάλιστα, ὅτι εἶχεν ἀγαπήσει αὐτόν, ἀκατακρίτως ἐνοεῖται, πρὶν ἢ γείνη χήρα τοῦ πρώτου. Ἡ μαρκησία ἦτο φύσις γενναία καὶ ἱκανῶς ἐξημεμένη. Ὁ δὲ πρόωρος θάνατος τοῦ δευτέρου ἀνδρός της κατέστησεν αὐτὴν σχεδὸν παράφρονα ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἔτη ἀπομονωθεῖσα, οὐδένα πλέον ἠθέλησε νὰ βλέπῃ, καὶ ἀπεξενώθη καὶ αὐτὰ της τὰ τέκνα· τοῦτο δὲ βλέπουσαι αἱ οἰκογένειαι τῶν δύο της ἀποθανόντων συζύγων ἐσκέφθησαν ν' ἀπαγορεύσωσιν αὐτὴν καὶ νὰ μεριμνήσωσι περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν υἱῶν της. Τότε συνήλθαν αἰφνης ἡ μαρκησία ἢ φύσις ἀντέδρασεν, ἡ ψυχὴ της ἐγαλῆνισεν, ἡ μητρότης ἐξηγέρθη, καὶ ἡ περιπαθῆς κρίσις καθ' ἣν ἐνηγκαλισθὴ πάλιν καὶ ἐθάψευσε κλαίονσα τοὺς δύο της υἱούς, ἀπέδωκεν αὐτῇ καὶ λογικὸν καὶ θέλησιν. Ἀπέμεινε ἀσθενικῆ, ἀνάπηρος, γραῖα πρὸ τῆς ὥρας, ἰδιότροπος ἐν πολλοῖς ἀλλ' ἐνεργὸς τὸ ἦθος μεγάλη τὸ αἰσθημα καὶ εὐγενῆς κατὰ τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὸν κόσμον· τότε διεκρίθη τὸ πνεῦμά της, ὅπερ κοιμηθὲν ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τὴν ὀδύνην καὶ τὴν στοργὴν, ἀφυπνίσθη καὶ κατεδείχθη ἐν τῇ καρτερίᾳ.

Τὰ ἀνωτέρω ἀρκοῦσιν εἰς ἀπεικόσιον τῆς Θεσεύς της· Ἀφίνομεν τώρα εἰς τὴν Καρολίναν τὴν περὶ τῆς μαρκησίας καὶ τῶν δύο υἱῶν της κρίσιν.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΦΥΟΜΕΝΩΝ
ΕΥΑΩΩΩΝ ΦΥΤΩΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος τῆς προηγούμενου φύλλον).

- Λαγομηληθὲ Στύραξ (Διοσκ.) *Styrax officinalis*, Lin.
- Λαδοχοριὰ Ῥάμνος (?) (Θεοφ.) *Rhamnus graeca* Boiss et Rent.
- Λάσσαικα Ἰξός? τῶν ἀρχαίων. *Loranthus Europaeus*, Lin.
- Λαῦρος Κήλαστρον (Θεοφ.) *Ilex aquifolium*, Lin.
- Λαφόκλαδον Σέσιλι αἰθιοπικόν (Διοσκ.) *Bupleurum fruticosum*, Lin.
- Λεπτοκαρυὰ ἢ } *Coryllus avellana* καὶ *co-*
Λεπτοκαρυὰ } *lurna*, Lin.
- Λεύκα Λεύκη (Θεοφ.) *Populus alba*, Lin.
- Ληόπρινο Κήλαστρον (Θεοφ.) *Ilex aquifolium*, Lin.

- Λίπα ¹⁾ Φίλιρα (Θεοφ.) *Filia intermedia*, DC.
- Λουτοσιὰ (Κρήτη) Ἀύκιον (Διοσκ.) *Berberis cretica*, Lin.
- Λυγαρηὰ } Ἄγρος (Θεοφ.) καὶ Ἰθός *Vitex*
Λυγηνὰ } *agnus castus*, Lin.
- Λυκόλουρος (Δωρίς) Χαμελίαια (Διοσκ.) *Daphne Oleoides* Schreb.
- Λωτόμηλα—καρπὸς λωτοῦ τοῦ δένδρου (Μελι-
κοκκιάς).
- Λωτός (ἐπαρχία Βόλου) Λωτός τὸ δένδρον
(Θεοφ. καὶ Διοσκ.) *Celtis australis* ἢ
κοινῶς μελικοκκιά λεγομένη.

- Μαμουκαλα (Μεσσηνία) Κερκίς (Θεοφ.) *Cercis siliquastrum*, Lin.
- Μαυραγκαθὰ Ῥάμνος? (Θεοφ.) *Rhamnus graeca* Bois, et Reut.
- Μαυροθέρι Θωλυκράνεια (Θεοφ.) *Cornus sanguina*, Lin.
- Μαυρομυρηθὲ Συκαμηνία ἀρχαίων *Morus nigra*, Lin.
- Μελὲ ἢ Μελὰς Ἰξός ἢ Ἰξία τῶν ἀρχαίων. *Viscum album*, Lin.
- Μέλεγος Μεῖλλα (Θεοφ. καὶ Διοσκ.) *Fraxinus excelsior*, Lin. καὶ *F. ornus*, Lin.
- Μεληκοκκιά Λωτός τὸ δένδρον τῶν ἀρχαίων
Celtis australis, Lin.
- Μελιόγαυρος Ὀστράα καὶ Ὀστρίτις (Θεοφ.) *Ostrya carpinifolia*, Scop.
- Μελιός Μεῖλλα (Θεοφ. Διοσκ.) *Fraxinus excelsior* καὶ *ornus*, Lin.

- Μεράδι (Ἐββοῖα) Ἀρῶς ἡμερίς? (Θεοφ.) *Quercus brachyphylla*, Ky.
- Μερεχληθὲ (Τολοφῶν Δωρίδος) *Tamarix*.
- Μηληθὲ Μηλιά τῶν ἀρχαίων *Pyrus Malus*, Lin.
- Μηλαέλατο πεύκη ἰδαία (Θεοφ.) *Pinus Laricio* Poir.
- Μηλόκαδρο } *Βράθυ ἔτρονον* (Διοσκ.) καὶ *Κεδρε-*
Μηλόκαδρο } *λάτη Juniperus foetidissima*,
Willd.
- Μικροκούκι Λωτός τὸ δένδρον (Θεοφ.) *Celtis australis*, Lin.
- Μοσχοέλατο Πεύκη ἰδαία (Θεοφ.) *Pinus laricio* Poir.
- Μοσχοῖτηθὲ Ἐλαταγρος καὶ Ἐλαία αἰθιοπικῆ
(Διοσκ. κατὰ Σιθρόβριον) *Elaeagnus angustifolia*, Lin.
- Μοσχοστουβηθὲ (Κεφαλλην.) *Satureja cuneifolia* Tenor.
- Μουζεληθὲ (Κεφαλληνία) Πορτικὴ Καρβα ἢ

¹⁾ Μαδικὴ λέξις ἐν χρήσει μόνον ἐν Πελοποννήσῳ καὶ σημαίνουσα ἐστὶ ἡ ἀντίστοιχος ἐλληνικὴ.

- Ἡρακλεωτικὴ Καρβα τῶν ἀρχαίων *Coryllus avellana*, Lin.
- Μουρζηνὰ (Κεφαλληνία) *Crataegus*.
- Μουρηὰ Μορτα τῶν ἀρχαίων *Morus alba*, Lin.
- Μουμουτζουληθὲ (Ἀττικὴ) Κράταιγος (Θεοφ.)
Crataegus monogyna, Willd.
- Μπαμπζίνα (Τολοφῶν Δωρίδος) Νήριον (Διοσκ.)
Nerium oleander, Lin.
- Μπερκεθὲ *Crataegus pycnophylla*, Bois.
- Μπλεζίνα Κληματίς ἑτέρα (Διοσκ.) *Clematis flammula*, Lin.
- Μπουρμουτσεληθὲ *Crataegus oxyacantha* πηθα-
νῶς ἢ Ὀξυάκαρθα τοῦ Διοσκορίδου.
- Μπορίτσα ¹⁾ Πεύκη ἰδαία *Pinus Laricio* Poir.
- Μυγδαληθὲ Ἀμυγδαλὴ τῶν ἀρχαίων *Amygdalus Communis dulcis*, Lin.
- Μυρσίνη } *Μύρτος ἀρχαίων Myrtus com-*
Μυρτηθὲ } *munis*, Lin.
- Νιζάρο Ἀρῶς γηγῆς? (ἀρχαίων) *Quercus aegilops*, Lin. καὶ *Q. Macrolepis* Ky.
- Νεροκάλυμον Κάλυμος *Arundo donax*, Lin.
- Νεροπλάτανος Σφένδαμος γλιεῖρος? (Θεοφ.)
Acer platanooides, Lin.
- Ευλοκερατηθὲ Κερατῆα (Θεοφ.) *Ceratonia Siliqua*, Lin.
- Ευνομουρηθὲ Συκαμινία ἀρχαίων *Morus nigra*, Lin.
- Ὀξυὰ Ὀξία καὶ Ὀξὴ (Θεοφ.) *Fagus sylvatica*, Lin.
- Ὀξυάκανθα (Ἀττικὴ) Κράταιγος (Θεοφ.) *Crataegus monogyna*, Willd.
- Ὀξυάκανθα (Κρήτη) Ἀύκιον (Διοσκ.) *Berberis cretica*, Lin.
- Ὀρνός ἢ } *Ἐρινεὸς ἀρχαίων. Ficus carica*,
Ὀρνός } *Lin. var. caprifica καὶ caprificus insectifera* Gasp.
- Ὀστράα (Πήλιον καὶ Λακωνία) Ὀστράα (Θεοφ.)
Ostrya carpinifolia, Scop.
- Ὀσθα (Τραπεζοῦς) Ὀσθὴ καὶ Ὀσθ (Θεοφ.) *Sorbus domestica*, Lin.
- Παλιούρι Παλιούρος ἀρχαίων. *Paliurus aculeatus*, Lin.
- Πασχάληθὲ *Styrax vulgaris*, L.
- Πεύκα } *Πεύκη Παράλλα* (Θεοφ.) *Pinus ha-*
Πεύκος } *lepensis* Miller.
- Πεύκος ἄγριος. Πεύκη ἰδαία (Θεοφ.) *Pinus Laricio* Poir.

¹⁾ Ἡ λέξις εἶνε σλαβικὴ ἐν χρήσει μόνον ἐν Γορτυνίᾳ καὶ σημαίνει ἐστὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ ἢ πεύκη ἢ ἰδαία.

- Πικροδάφνη Νήριον (Διοσκ.) *Nerium oleander*, Lin.
- Πικρομυγδαληθὲ Ἀμυγδαλὴ πικρὰ *Amygdalus Communis*, L. var. *amara*.
- Πιπερηὰ *Schinus molle*, Lin.
- Πιστακηθὲ (Κεφαλλ.) Πιστάκη ἀρχαίων *Pistacia vera*, Lin.
- Πλατάνα (Λακεδαιμῶν) Πλάταρος ἀρχαίων.
Platanus orientalis, Lin.
- Πλάτανος Πλάταρος ἀρχαίων. *Platanus orientalis*, Lin.
- Πολυκάμι καὶ } *Ephedra Campylopoda*. C.
Πολύκομβος } a. Meyer.
- Πορδαληθὲ Κοκκινγέα (Θεοφ.) *Rhus cotinus*, Lin.
- Πουρνάρι Πρίνος ἀρχαίων *Quercus coccifera*, Lin.
- Πουρνεληθὲ *Prunus insititia*, Lin.
- Πρινάρι Πρίνος *Quercus coccifera*, Lin.
- Πριναρόδετρο Πρίνος ἀρχαίων *Quercus caliprinos*, Webb.
- Πτελέα Πτελέα ἀρχαίων. *Ulmus campestris*, Lin.
- Πυξάρι Πύξος ἀρχαίων *Buxus sempervirens*, Lin.
- Ῥάμνος Ῥάμνος (Θεοφ. καὶ Διοσκ.) *Lycium mediterraneum* Dunal.
- Ῥέικα Ἐρεϊκη ἀρχαίων. *Erica arborea*, Lin. καὶ *E. verticillata* Forsk.
- Ῥένια. Ἀρῶς. *Quercus pedunculata* Hoffm.
- Ῥιζάρι. Ἐρυθρόδαρον ἀρχαίων. *Rubia tinctorum*, Lin.
- Ῥοδακινηθὲ *Persica vulgaris* Miller.
- Ῥοδηθὲ Ῥόα καὶ Ῥοιά (Θεοφ.) *Punica granatum*, Lin.
- Ῥοδοδάφνη Νήριον (Διοσκ.) *Nerium Oleander*, Lin.
- Ῥοδοδέτρον Νήριον (Διοσκ.) *Nerium Oleander*, Lin.
- Ῥοιδηθὲ Ῥόα καὶ Ῥοιά (Θεοφ.) *Punica granatum*, Lin.
- Ῥοτσόκι Ἀρῶς. *Quercus pubescens*, Willd.
- Ῥοῦδι *Rhus coriaria*, Lin.
- Ῥουπάκι (Κεφαλληνία) Ἀρῶς. *Quercus sessiliflora* Sm.
- Ῥωγδηθὲ (Κεφαλληνία) Ῥόα καὶ Ῥοιά (Θεοφ.)
Punica granatum, Lin.
- Σάρωμα (Ἀθήναι) *Anthyllis Hermaniae*, Lin.
- Σβέντσα (Φθιώτις) Κοκκινγέα (Θεοφ.) *Rhus cotinus*, Lin.
- Σέμα (Γόθειον) Νήριον (Διοσκ.) *Nerium Oleander*, Lin.

λίζοντα τὸ ἀλάβητον εἰς φιλόσοφον. Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε φεῦδῃ ἀποδεικνύοντα πάντοτε τὴν παντοδυναμίαν τοῦ ἐνδύματος ἐπὶ τῶν πρώτων ἐντυπώσεών μας. Καὶ ἐὰν πάντες δύνανται νὰ φορέσωσιν οἰοδὴποτε ἐνδυμα προσαρμοζόμενον εἰς τὸ σῶμά των κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, ὅμως δὲν δύνανται καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ μιᾶς στιγμῆς εἰς ἄλλην νὰ μάθωσι νὰ ἐνδύωνται ὡς στρατηγοὶ, ὡς ἱερεῖς, ὡς τηθενοφόροι καθήγηταί. Καὶ τοῦτο διότι ἐκτός τοῦ ὑφάσματος, ἐκτός τοῦ σχήματος τοῦ ἐνδύματος, ὑπάρχει καὶ ὁ τρόπος τοῦ φέρειν αὐτό, ὅστις εἶνε τέχνη ὀλόκληρος, γλώσσα ὀλόκληρος μὴ ἐκμανθανομένη εἰς μίαν ἡμέραν.

Χωρὶς τὸ ἐνδυμα, ἤθελεν ἐκλείπει ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τῆς ἱστορίας τοῦ γυναικείου φύλου, καὶ μέγα μέρος τῆς ἱστορίας τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Ἐντὸς τοῦ λουτροῦ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θυρωρὸς εἶνε ἴσοι ἐνώπιον τῆς γυμνῆς φύσεως, καὶ πολλοὶ νόμοι ἐτόλμησαν νὰ ἐπιβάλλωσι κατὰ διαφορὰς ἐποχὰς τοὺς τρόπους τοῦ ἐνδύσεσθαι εἰς ἐκάστην τάξιν, ὅπως τηρῆται δέοντως σεβαστὴ ἡ κλιμαξ τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας, καὶ ὅπως μὴ παραττηται διὰ κακοφρονιῶν ἢ ἀρμονία τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν Δυνάμεων, τῶν Ἀγγέλων, τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ τῶν Χερουβιμ.

Μεταξὺ χιλίων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγγράφων κειμένων, ἀναγγώσα τε ἐν περιεργότατον, τὸ ὁποῖον τηρεῖται χειρόγραφον ἐν Παρισίοις ἐν τῇ Μουσείῳ τῶν Ἀρχαίων.

Εἶνε τούτο Διάταγμα τοῦ Ἐρρίκου Β' ἀπαγορεύον εἰς τοὺς τεχνίτας καὶ εἰς τὰς συζύγους των νὰ φορῶσιν ἐνδύματα εὐγενῶν. Φέρει χρονολογίαν 17 Ἰουλίου 1549.

«*Ἡμεῖς, Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἐκ τῆς Θεοῦ, ἀπαγορεύομεν διὰ τοῦ παρόντος, εἰς πάντας τοὺς τεχνίτας μηχανῶν, τοὺς χαρμικοὺς, τοὺς μικροκτηματίας καὶ τοὺς ἐργάτας, νὰ φέρωσι περιβοράκιον, περισκαλλιδας καὶ περιδραχιόνια πλατέα ἐκ σιρικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ πολλὰ κόραι τῆς μέσης τάξεως ἐνδύονται σχεδὸν ὡς δεσποινίδες, ἀπαγορεύεται εἰς τὰς εἰρημένας κόρας νὰ ἐνδύωνται ἄλλως ἢ ὡς ἀρμόζει εἰς τὴν τάξιν των, παρακτὸς ἐὰν οἱ σύζυγοι αὐτῶν εἶνε ἐκ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα νὰ φέρωσι ξίφος ἢ ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ἐγγετῶν.»*

Ἡμεῖς σήμερον περιγελῶμεν τὸν Ἐρρίκον Β' καὶ τὰς ἀξιώσεις του, ἀλλ' ἐπίσης περιγελῶμεν καὶ τὸν θέλοντα νὰ ἐνδυθῆ διὰ τρόπου μὴ προσήκοντος εἰς τὴν κοινωνικὴν τάξιν του, καὶ ἄνευ Βασιλικῆς Διατάγματος ἕκαστος χωρὶς νὰ τὸ εἰξεύρῃ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐνδύεται ὅπως αἰεπτεται, ὅπως ἀπαιτεῖ ὁ συρμός, ὅστις εἶνε ἀπαύγασμα τῆς γενικῆς καλαισθησίας, ἢ ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ἴδια ἑαυτοῦ καλαισθησία, ἥτις διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀνθρώπους εἶνε ὁ ἀληθὴς συρμός.

Ἀλλὰ περὶ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ περὶ

τῆς φιλοσοφίας τοῦ ἐνδύματος, ὡς καὶ περὶ τῆς μεγίστης αὐτοῦ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς καλλονῆς, θέλωμεν ἐμιλήσει παρακατιόντες. Ἡδὴ ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν ὁποῖον μέρος ἔχει ἐπὶ τῆς υγείας καὶ ἐπὶ τῆς εὐεξίας ἡμῶν τὸ εἶδος τοῦ φλοιοῦ ἐν τῇ ὁποίῳ περιβάλλομεν τὰ μέλη ἡμῶν.

Ὀλίγα λόγια καὶ ἐπαρκῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὁ θρησιμότης τῶν πτωχῶν εἶνε μεγαλειτέρα τῆς τῶν πλουσίων, οὐ μόνον διότι τρώγουσι ἀνεπαρκῶς καὶ κακῶς, ἀλλὰ καὶ διότι ἐνδύονται δι' ἀνεπαρκῶν καὶ ἀθλιῶν ἐνδυμάτων.

Τὸ ὑγιεινῶς ἐνδύεσθαι παρατείνει τὴν πολυτιμὸν ζωὴν τοῦ γέροντος, ὅπως σάξῃ τὴν ζωὴν ἀπειρῶν μικρῶν ὄντων ἀποθηρηκόντων ἐπὶ τοῦ ψύχους.

Ἡ ἀξίονα καλλιέργεια τοῦ βάμβακος κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον, ἀντικαθιστάσα διὰ διαφορῶν πανικῶν ὑφασμάτων τὰ ἐριούχα ὑφάσματα, ἀναμφιδόλως συνετέλεσεν εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φθισικῶν.

Ἡ νέα ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας τοῦ ἐρίου ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ καὶ ἐν τῇ Αὐστραλίᾳ, θέλει ἐπαναφέρει τὸ ὑγιεινὸν ἰσοζύγιον. Καὶ ἐγὼ πρῶτος, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ καλῆτερος στρατηγός, θέλω λάβει τὰ ὄπλα, καὶ θέλω τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φλαρέλλας καὶ τῶν διαφορῶν ἐριούχων τῶν κατασκευαζομένων ἐκ τοῦ χρυσομάλλου δέρματος τῶν προβάτων, καὶ θέλω πολεμήσει τὰ πικρὰ ὑφάσματα (μαρταπολίμ, τσίτσια, κτλ.). Καὶ ἔσται ὁ ἀγὼν οὗτος ἀγὼν ἐπιτυχῆς, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου δὲν δύναται νὰ λείψῃ ἡ νίκη.

Ἐν ἐνδυμα ὑγιεινὸν δέον τὰ ἦνε πολὺ ἐλαφρὸν, κακὸς ἀγωγὸς τοῦ θερμαντικοῦ, καὶ ὅσον τὸ θυγατῶν λευκῶν ἢ χρωμάτων ἀνοικτοῦ.

Τὰ ὑφάσματα δι' ὧν καλύπτομεν ἑαυτοὺς, ὑπερασπίζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ψύχους ὄχι μόνον διότι οἱ ἴστοι αὐτῶν εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον ἀγωγοὶ τοῦ θερμαντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι διατηροῦσι τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα ἐντὸς τῶν νημάτων καὶ τῶν τριχῶν αὐτῶν. Ἐπιπροσθέτοντες ἐνδυμα ἐπὶ ἐνδύματος, ἀποχωρίζομεν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαιρας διὰ πολλαπλασιαζομένων στρωμάτων θερμοῦ ἀέρος. Διὰ τοῦτο μεταχειριζόμεθα πλατέα ἐνδύματα, ὑποφέροντες ὀλιγότερον ἀπὸ τὸ ψύχος, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ ᾖν παρὰ πολὺ ἀνοικτὰ περὶ τοὺς καρποὺς καὶ τὸν λαμβόν.

Ἐξερχόμενοι εἰς τὸ ψύχος ἀπὸ δωματίου θερμοῦ, πρέπει νὰ περιβλαῖομεθα ἐνδύματα θερμότερα, καὶ νὰ ἐνδυώμεθα οὕτως ὥστε τὰ στρώματα τοῦ ἀέρος τὰ ὁποῖα φέρομεν ἐγκεκλεισμένα, μὴ ἀφαιρῶσιν ἐκ τοῦ ἰδίου ἡμῶν θερμαντικοῦ.

Εἶνε ἀρίστη συνήθεια νὰ θερμαινώμεθα παρὰ τὴν πυρὰν πρὶν ἢ ἐξερχόμεθα κατὰ τὰς ψυχρὰς ἡμέρας τοῦ χειμῶνος. Ἀφοῦ διεμείναμεν ἐπὶ τινα καιρὸν εἰς τὸν ἐξωτερικὸν ἀέρα, ἐὰν συγκρίνωμεν τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος μεταξὺ δύο στρωμάτων τῶν ἐνδυμάτων μας, θέλωμεν παρατηρήσει, ὅτι αὕτη γίνεται βαθμιαίως ψυχροτέρα, ἐφ' ὅσον μεταβαίνομεν ἀπὸ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδύματά μας.

Σὰς εἶπον, ὅτι τὸ ὑφασμα τῶν ἐνδυμάτων μας δέον νὰ ᾖν κακὸς ἀγωγὸς τοῦ θερμαντικοῦ, δηλαδὴ δέον νὰ ἔχῃ ὀλίγην τάσιν εἰς τὸ νὰ μεταφέρει εἰς τὰ ἔξω τὸ θερμαντικὸν τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἔχῃ ἀπ' ἐναντίας τὴν ἰδιότητα νὰ κρατῇ τὴν θερμότητα ἣν δέχεται ἡγοῦν ἐφ' ὅσον τὸ ὑφασμα θερμαίνεται, νὰ διατηρῇ τὴν θερμότητα ἐπὶ μακρὸν, καὶ νὰ διδῇ εἰς τὴν ἀφῆν τὴν συναίσθησιν τῆς θερμότητος.

Τὰ καλύπτομεν ἡμεῖς ἐνδύματα πρέπει νὰ ᾖν ἱκανὸν πορῶδη, διὰ νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἀποχώρησιν τῶν δερμικῶν ἀνοσθιασέων, αἱ ὁποῖαι εἶνε πραγματικὰ διαχωρήματα τοῦ ἡμετέρου ὀργανισμοῦ. Ὅλα τὰ καλούμενα ἀδιαπέραστα ὑφάσματα καὶ δέρματα εἶνε ἱκανὸν ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν υγείαν, καὶ τόσον μᾶλλον ἐπιβλαβῆ ὅσον μεγαλητέρα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος τὴν ὁποῖαν καλύπτουσιν. Εἶνε ταῦτα ἀληθεῖς ἐπιχρίσεις τοῦ δέρματος ἡμῶν.

Κάτω τὰ Μάκιντος, τὰ ἀδιόδωρα, τὰ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμιος ὑποδήματα, τὰ παντοειδῆ ἀδιαπέραστα.

Ἄφαιτε πάντα ταῦτα εἰς τοὺς ἀμαξηλάτας, εἰς τοὺς ὑπονομῆς, εἰς ὄλους ἐκείνους οἵτινες ἐνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός των εἶνε ὑπάρχει νὰ ζῶσιν ὡς ἰχθύες. Ἐντὸς τῶν περιστάσεων τούτων, καλὰ ἐνδύματα καὶ καλὰ ὑποδήματα, ἀρκοῦσι καὶ εἰς τοὺς μᾶλλον ἀβροδιαίτους.

(Ἔπεται συνέχεια)

Ο ΑΖΩΡ

Μὴ πλησιάζεις πολὺ εἰς τὴν λιμνὴν, μικρὰ μου Μαρκέλλα. Ἔλα ἀπ' ἐδῶ ἰδέ, τὰ ἀνθή εἶνε πολὺ ὠραιότερα, εἶπαν ἡ κυρία Χάγελ.

Τὸ ὠραῖον τριετὲς μικρὸν, πρὸς ὃ ἀπευθύνοντο οἱ λόγοι οὗτοι, ὑπήκουσε παράυτ'α καὶ ἔλθον ἐξηκολούθησε νὰ συλλέγῃ λευκάνθημα κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ δάσους.

Τὸ μικρὸν ἠσυχολεῖτο εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μὲ σοβαρότητα, καὶ ἐκαμνε καλλίστην τῶν ἀνθῶν ἐκλογὴν ἀπέριπτεν ἀδυσωπήτως ὅσα δὲν ᾔσαν ἐντελῶς ἀκηλίδωτα.

Ἡ κυρία Χάγελ ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα μικρὸν κύνιστρον κομψότατον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἡ Μαρκέλλα ἐρριπτε τὰ ἀνθὴ της. Ἀλλὰ τὸ κύνιστρον

δὲν ἐπληροῦτο ταχέως, διότι ἡ μικρὰ ἔφερε τὰ ἀνθὴ ἀνὰ ἐν μὲ χαράν, εἰς ἣν ἡ μήτηρ της ἀπήντα διὰ μειδιάματος, θωπείας ἢ φιλήματος.

Ἡ μήτηρ καὶ τὸ παιδίον ἠκολούθουν δρόμον συνδέοντα δύο χωρία, ὃ ὁποῖος ἦτο πάντοτε σχεδὸν ἔρημος. Πρὸς τ' ἀριστερὰ εὐρίσκατο ἡ λιμνὴ, ἣς τὸ ὕδωρ ἦτο διαυγές καὶ ἡρεμον, δεξιόθεν ὑπῆρχε δάσος, καὶ εἰς τὸ βάθος ὡσεὶ πλαισίον τοῦ τοπίου ὑψηλοὶ λόφοι, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ μακρόθεν τὴν θάλασσαν καὶ ν' ἀκούσῃ τὴν βοὴν αὐτῆς ἀσθενῆ ἐκ τῆς ἀποστάσεως.

Ἡ κυρία Χάγελ ἐβάδιζε βραδέως κανονίζουσα τὸ βῆμα αὐτῆς πρὸς τὰς ἰδιοτρόπους λοξοδρομίας τῆς θυγατρὸς της. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐρριπτε ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῆς περὶ φύσεως, ἀλλὰ πάρχυτα ἐπανέφερε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ προσφιλοῦς μικροῦ, οὐτινος ἡ θεὰ ἦτο δι' αὐτὴν γλυκυτέρα τῆς χλοερᾶς θεᾶς τοῦ δάσους, τῆς διαφανείας τῶν ὕδατων καὶ τοῦ κυανοῦ ὀρίζοντος.

Ἄν τὸ παιδίον ἦτο ἐξαισιον ὑπὸ τὴν χάρισσιν αὐτοῦ ἐνδυμασίαν, ἀφίνουσαν γυμνοὺς τοὺς λακκισσοὺς τῶν βραχιόνων καὶ τῶν μικρῶν αὐτοῦ γονάτων, καὶ ἡ νέα μήτηρ ἦτο ἐπίσης ὠραιοτάτη. Ὑπὸ τὴν λεπτὴν καὶ ἀνοικτοῦ χρώματος ἐσθῆτα αὐτῆς διεφαίνετο ἐντελέστατος σχηματισμὸς σώματος. Ξανθῆ, ἔχουσα γλυκυτάτους κυανοὺς ὀφθαλμοὺς, λεπτὴν ἑλληνικὴν κατατομήν καὶ σκιαζομένη ὑπὸ ἑαρινοῦ πύλου, ὠρολιζε μίαν τῶν θελκτικῶν ζωγραφιῶν τοῦ Watteau, ἣν θεία πνοὴ ἐμψυχώσασα ἐξήγαγε τοῦ πλαισίου αὐτῆς.

Αἰφνης ἡ κυρία Χάγελ παρατήρηε ἡμικεκλιμένον ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ δάσους ἀνθρωπὸν τινα, ὃν ἡ καμπὴ τῆς ὀδοῦ δὲν τῇ ἐπέτρεψε νὰ παρατηρήσῃ ταχύτερον. Πλησίον αὐτοῦ ἦτο ἐξηπλωμένος κύων στηρίζων τὸ ρύγχος ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Ἐν τῇ ὠραίᾳ χώρᾳ ἡμῶν, τῇ Γαλλίᾳ, ἡ χάρις καὶ τὰ θέλγητρα τῆς γυναικὸς ἐξασκοῦσιν ἐπιρροὴν προστατεύουσαν ἐπαρκῶς τὸ ἀσθενὲς τοῦτο πλάσμα κατὰ τῆς κτηνωδίας τῶν χυδαίωντέρων ἀνθρώπων, εἰσι δὲ σπανιώτατοι οἱ ἀνίκανοι νὰ αἰσθανθῶσι τὴν ἐπιρροὴν ταύτην ἀλλὰ πρὸς τοὺς ποιούτους ὀφείλει τις ν' ἀρνηθῇ τὸν τίτλον ἀνθρώπου εἶνε κτήνη.

Ἡ νέα γυνὴ ἐξηκολούθει τὸν περίπατον αὐτῆς ἄνευ δυσπιστίας.

Ὅταν ἐφθασεν εἰς τινων μόνον βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κυνός, ἀμφότεροι ἠγέρθησαν. Εἶγον ποσούτω ἀποτρόπαιον θέαν, ὥστε ἡ μικρὰ Μαρκέλλα κατέφυγεν ἐντρομος πλησίον τῆς μητρός της.

Ὁ ἀνθρωπὸς εἶχε φυσιογνωμίαν βάνουσον καὶ κτηνώδη· πλησίον αὐτοῦ οὐραγοτάγχος θᾶ ἐφαίνετο ὠραῖος ὡς ὁ Ἀπόλλων. Τὰ βᾶξή αὐτοῦ καὶ

τὸ βόταλον, τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς χεῖρας ἠΐξαν τὴν κακὴν ἐντύπωσιν ἣν παρήγε τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο. Ὁ κύων κάτισχος, ὀλιγόθριξ, ψωραλέος, ἐφαίνετο ἄξιος τοιοῦτου κυρίου!

— Ἐλέησέ με, κυρία, εἶπεν ὁ ἀνὴρ μετὰ τόνου, ἐξ οὗ ἐμάντευέ τις ὅτι ἄρνησις θὰ ἐτύγχανε κακῆς ὑποδοχῆς.

— Κύριε, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Χάγελ, πολὺ λυπούμαι, ἀλλὰ δὲν ἔχω μαζὶ μου χρήματα. Ζητήσατε τὸ κτήμα τοῦ κ. Χάγελ, ὅλοι τὸ γνωρίζουν. Θὰ ἐπιστρέψω εἰς αὐτὸ μετὰ ἡμίσειαν ὤραν, ὁ σύζυγός μου δὲ καὶ ἐγὼ θὰ κάμωμεν ὅ,τι δυνατόν διὰ νὰ σὲς φανώμεν ὠφέλιμοι.

Ὁ ἄνθρωπος εἶπεν ἐμπαικτικῶς

— Δὲν ἔχεις χρήματα; Νὰ πηγαῖναι ἴσως κ. Χάγελ. Ὅχι! δὲν θέλω νὰ με γνωρίσουν ἴσως τὸ τόπο. Ὁ Χάγελ; Τὸν γνωρίζω ἐγώ... Δὲν εἶνε ναυπηγός;

— Εἶνε ὁ πενθηρόσ μου, εἶπεν ἡ νέα γυνή, ἥτις ἤρχισε νὰ φοβῆται.

— Ἐβούλεφα κοντὰ τοῦ, εἶνε, τώρα πολὺς καιρός. Μ' ἐδίωξεν ἐπειδὴ ἐκλείφα ἐργαλεῖα ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου. Ἀπὸ τότε ἐγλίστησα. Πῆγα παντοῦ, ἀκόμη καὶ στὸ κάτεργο, ἐδραπέτευσα ὁμῶς ἀπὸ αὐτό. Καὶ γὰρ διὰ αὐτὰ φταῖ ὀλίγο καὶ ὁ γέρο Χάγελ ἔπρεπε νὰ με κρατήσῃ!... Ἦντε αὐτὸ τὸ κουνούπι εἶνε ἐγγονάκι τοῦ;

Ἡ μήτηρ ἦδη πράγματι ἐφοβήθη, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ τῆς περιεπλανῶντο πανταχοῦ ὡσεὶ ὅπως ζητήσα προπαταίαν, βοήθειαν.

— Λοιπὸν, δὲν ἔχεις χρήματα; ἐπανέλαβεν ὁ ἄνθρωπος μὲ ἥθος ἀπειλητικόν.

— Ὅχι, ἐπέλλισεν ἡ κυρία Χάγελ, ἀλλ' ἰδοῦ, λάβα τὰ δακτυλιδία μου, καὶ ἄφησέ με, παρακαλῶ, ν' ἀναχωρήσω.

— Γιὰ νὰ με τσακώσουν ἴσως θελήσω νὰ τὰ πουλήσω. Ὅχι αὐτά. Θέλω χρήματα.

— Δὲν ἔχω, ἐπανέλαβεν ἡ μήτηρ ἐκετευτικῶς.

— Καλὰ, καλὰ, ἐγόγγυσεν ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ γυνὴ ἔλεγεν ἀλήθειαν. Ἐκεῖνος ἦτο βέλαιος περὶ τούτου. Ἡ δυστυχὴς εὐρισκόμενη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ, εἰς τὸ ἀπόκεντρον ἐκεῖνο μέρος, δὲν θὰ ἐτόλμα οὔτε νὰ τὸν ἀπατήσῃ οὔτε νὰ τὸν ἐπιβίση. Ὁ ἄνθρωπος ἐποίησε δύο ἢ τρία βήματα ὅπως ἀπομακρυνθῇ.

Ἀλλὰ τί συνέβη ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ ληστού; Τὸν κατέστησε μανιώδη ἡ ἰδέα ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ φορολογῆσῃ γυναῖκα πλουσίαν; Ἐσκέφθη ὅτι ἠδύνατο ἐντός μιᾶς στιγμῆς νὰ καταστήσῃ τὴν ὠραίαν ἐκείνην καὶ νέαν γυναῖκα, τὴν ἀγαπῶσαν ἐκείνην καὶ ἀγαπώμενην σύζυγον, τὴν περιχαρῆ καὶ θριαμβεύουσαν ἐκείνην μητέρα, ἀθλιωτέραν αὐτοῦ, ὄντας ἀποτροπιίου, σύροντος τὴν ἀθλιότητα αὐτοῦ, καὶ κρυπτομένου ἀπὸ τῶν χωροφυλάκων; Ἡθέλησε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἀρ-

χάϊον κυρίου του, διότι τὸν ἐδίωξεν ἀπὸ τὸ ναυπηγείον τοῦ ἐπειδὴ εἶχε κλέψει; Ἐνόμισεν ὅτι ἱκανοποιεῖ τὴν δῆθεν νόμιμον ἐκδικήσιν τῶν ἀμαθῶν, ὀκνηρῶν, μεθύσιων καὶ διεφθαρμένων κατ' ἐκείνων, ὅτινες διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς νοσηροσύνης καὶ τῆς δραστηριότητος ἐγένοντο εὐτυχεῖς;

Θηριώδης ἐκφρασίς ἀπεικονίσθη ἐπὶ τῆς χυδαίας αὐτοῦ φυσιογνωμίας. Ὄρμησεν ἐπὶ τῶν θυμάτων του, τὰ ὁποῖα ἤρχίζον νὰ καθησυχάζουν, καὶ ἀποσπῶν παρὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς τὴν ἄθλιαν Μαρκέλλα, τὴν ἔρριψεν ἐντὸς τῆς λίμνης.

— Νὰ! ἀνέκραξε, ὅλ' πῆς ἴσως τὸν γέρο Χάγελ πῶς ἀπάντησες τὸν Μανιγῶ;

Ἡ μήτηρ ἐξέβαλε σπαρακτικὴν κραυγὴν.

Ὄρμησεν ἐξαγριωμένη καὶ μὲ βραχιόνας τεταμένους εἰς τὸ βάραθρον, τὸ ὁποῖον ἐκλείσθη ἐπὶ τοῦ θυγατρίου αὐτῆς.

Ὁ ἄθλιος τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τῆς χειρὸς.

— Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο, εἶπε διὰ τῆς βραχυῶδους αὐτοῦ φωνῆς, γνωρίζω τὸ μέρος. Ἔχει ὄχι τὸ ποδάρι νερό. Ὁ πνεῖξ καὶ σὺ, μικρούλά μου. Μὴν τὸ κάμης αὐτό. Πρέπει νὰ πῆς καὶ νὰ πῆς τὸ πρᾶγμα ἴσως γέρο.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ παρακωλυθεῖσα ἐν τῇ ἐφορμῇ αὐτῆς ὑπὸ τῆς περισφιγέως ταύτης, ἥτις ἐπλήγωνε τὴν λεπτὴν αὐτῆς χεῖρα, ἐγονυπίτησεν ἀπευθύνουσα πρὸς τὸν Θεὸν ἀπηλπισμένην κραυγὴν:

— Θεὲ μου! λύπησόν με!

Ἐν τούτοις ἠτοιμάζετο ν' ἐγερθῇ καὶ νὰ παραίση, αὐτῇ, τὸ ἀδύνατον πλάσμα κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ ἐκεῖνου ἀτήνοος τοῦ παρακωλύοντος αὐτὴν νὰ σώσῃ τὸ τέκνον τῆς ἢ ν' ἀποθάνῃ μετ' αὐτοῦ, ὅταν αἴφνης ἠσθλὴν ὅτι ἀπηλλάγη τοῦ βαναύσου Μανιγῶ.

— Ἀζώρ, ἰδὼ Ἀζώρ! ἐκραύγαζε φρικαλέως βλασφημιῶν.

Ὁ κύων, ἂν καὶ ἀποτρόπαιος τὴν μορφήν, ὡς καὶ ὁ κύριός του, διετήρησεν οὐχ ἥττον τὸ ἐνστικτον αὐτοῦ ὡς γενναίου καὶ καλοῦ ζώου.

Ἰδὼν τὸ παιδίον βυθισθὲν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὤρμησεν, ἐβυθίσθη ὀπισθεν αὐτοῦ καὶ ἐσυρεν ἐκτὸς τῆς λίμνης τὸ μικρὸν, σύρων αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἐνδυμάτων του.

Πρὸς τὴν θίαν ταύτην ἡ μήτηρ ἐξέβαλε χαρμόσυνον κραυγὴν. Παρηκολούθει ἀγωνιωδῶς τὰς κινήσεις τοῦ ζώου καὶ ἐπλησίασεν ὅπως παραλάβῃ τὸ θυγατρίον τῆς.

Ὁ Μανιγῶ δὲν ἐτόλμησε νὰ κωλύσῃ τὸν κύων ὅπως καταθέσῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς του. Αὐτῇ, μὲ βλέμμα ἄγριον ἐπετῆρει τὸν ληστήν, ὀπισθοχωρήσαντα ἐνώπιον πάλιν, ὡς ἐκ τῆς ἰσότητος θὰ ἐπιπτον καὶ οἱ δύο ἐντὸς τῆς λίμνης ἢ πάλιν ἄλλως ἦτο ἀνωφελὴς διότι δύο ἄνδρες, ἀκούσαντες ἐκ τοῦ ἀπέναντι μέρους τῆς λίμνης τὰς κραυγὰς ἐπήδησαν ἐντὸς

μιᾶς λέμβου καὶ ἐσπευδὸν πρὸς βοήθειαν τῆς κυρίας Χάγελ.

— Βρωμόκυκλο! ἐκραύγαζε μηκῶμενος ὁ Μανιγῶ, καταφέρων ἰσχυρὸν βαβδουκόπημα κατὰ τοῦ σωτήρος τῆς μικρῆς Μαρκέλλας.

Ὁ κύων ὠλόλυξεν ἐκ πόνου καὶ ὀπισθοχώρησε κατὰ τινὰ βήματα, εἴτα ἐλθὼν ὠσφραίνεται τὸ πρόσωπον τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον ἡ μήτηρ, γονυπετῆς ἐπὶ τῶν χόρτων κατασπάζετο καὶ κατεδάπτει.

Ἡ μικρὰ Μαρκέλλα ἔμεινε μόνον δευτερόλεπτά τινα ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Μόλις εἶχε λιποθυμήσει, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν στιγμὴν ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ζῆ, ἀνέκραξεν ἡ κυρία Χάγελ, Θεὲ μου, σ' εὐχαριστῶ! Ζῆ!

Καὶ ἡ νέα μήτηρ βλέπουσα πλησίον τῆς τὸν κύων, ἔλαθεν ἐντὸς τῶν χειρῶν αὐτῆς τὴν κεφαλὴν τοῦ γενναίου ζώου, τοῦ ψωραλέου ἐκεῖνου ζώου, τὸ ὁποῖον ἐξελθὼν τοῦ ὕδατος ἦτο πολὺ δυσαιδέστερον ἢ πρότερον, ἐστῆρξεν ἐπ' αὐτῆς τὰ δροσερὰ χεῖλῃ τῆς, καὶ τοῦ ἔδωκε φίλημα περιπαθέστερον ἐκεῖνου, τὸ ὁποῖον μίαν γυνὴ δύναται νὰ δώσῃ ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ ἔμμανῶς. Εἶτα στραφίσα πρὸς τὸν Μανιγῶ:

— Ζῆ! Ζῆ! τὸ παιδί μου! ἀνέκραξε. Ἄφησέ μου τὸν σκύλον σου, ἄφησέ μου τὸν. Σοῦ τὸν πληρῶν πεντακόσια φράγκα, χίλια φράγκα, δύο χιλιάδας φράγκα· σὲ παρακαλῶ, ἄφησέ μου τὸν σκύλον σου.

Ἄλλ' ἡ λέμβος ἐπλησίαζεν. Ὁ Μανιγῶ εἰσεχώρησεν ἐντὸς τοῦ δάσου, προσκαλῶν διὰ συριγμοῦ τὸν κύων του.

— Μείνε μαζὶ μου, καλὸν μου ζῶον, εἶπαν ἡ κυρία Χάγελ, θέλουσα νὰ κρατήσῃ τὸν κύων.

Ἄλλ' ἐκεῖνος ὕλακτισεν, ἀντίστη, ἠθέλησε νὰ δαγκάσῃ, ἐκείνη δὲ τὸν ἀφήκεν.

Ἐγενέσθη ζῶον! Εἶχε κύριον, ὁ ὁποῖος μόλις τὸ ἔστρεψεν, ὁ ὁποῖος τὸ ἐκύκα, ὁ ὁποῖος εἶχε πρὸς αὐτὸ μόνον τὴν στοργὴν, τὴν ὁποῖαν ἔχει τις εἰς ἕν πρᾶγμα, ἀλλ' ἦτο κύριός του καθήκον εἶχε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἀληθῶς, μόνον οἱ κύνες ἀγαπᾶσι τοιοῦτοτρόπως!

Οὐχ ἥττον ὑπῆρξεν εὐτυχὴς καὶ ἄκων. Κατ' αἰτήσιν τοῦ κ. Χάγελ οἱ χωροφυλάκες καταδιώξαντες τὸν Μανιγῶ συνέλαβον αὐτόν, ὁ δὲ κύων ἐδόθη πρὸς τοὺς συζύγους κατ' αἰτήσιν αὐτῶν. Μετὰ τινα χρόνον ὡς ἐκ τῶν περιποιήσεων οὐδεὶς θὰ ὑπέθετεν ὅτι ὁ βλέμμα ἔχων ζωηρὸν καὶ δέρμα στιλπνόν, ὠραῖος κύων, ὁ περιφερόμενος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Χάγελ, ἦτο ὁ σύντροφος τοῦ Μανιγῶ. Τὰ πρῶτα φαγγίτα, τὰ ὁποῖα τῷ ἐδόθησαν παρὰ τῶν νέων κυρίων του, θὰ τῷ ἐφάνησαν ἀπροσδόκητα, ἀλλὰ ταχέως ἐξοικειοῦται τις μὲ τὰ καλὰ πράγματα. Ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἠγάπησαν καὶ ἐπεριποιούντο τὸν καλὸν κύων, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἠγάπα πάντας.

Ἐν τούτοις, τίς οἶδεν ἂν τὸ γενναῖον ζῶον ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ πλοῦτου τοῦ ἐλησμονήσῃ ποτε τὸν Μανιγῶ;

G. H. Boulet.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ

Ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ περιοδικῷ α ἡ Φύσις » ἐδημοσιεύθη ἡ εἰκὼν γυναικὸς ὑπερεκατοντούτιδος, ζώσης ἐν τινὶ χωρίῳ τῆς Γαλλίας. Γεννηθεῖσα τὴν 16 Μαρτίου 1761, κατ' ἄμαρτυρεῖ ἡ σωζομένη πρᾶξις τοῦ βαπτίσματος αὐτῆς, φέρεται ἡλικίαν 124 ἐτῶν. Πολυάριθμοι περιηγηταὶ καὶ ταξιδιωταὶ διαβαίνοντες ἀπὸ τοῦ χωρίου τῆς, σπεύδουσι νὰ ἐπιτεκμηθῶσι τὴν πρεσβυτιδα, ἥτις παρὰ τὸ βαθὺ γῆρας τῆς, ἀπολαβεῖ εἰς ἐξαιρετικῆς δόσεως, καὶ δύναται νὰ ράπτῃ ἄνευ χρήσεως ἡμματοῦχλίων. Μέχρι τοῦ 1882 κατεσκεύαζε πλεκτάς πρὸς κατασκευὴν ἀχυρίων πλιν, μετ' ὅ παρατήρησε τὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ νέα ἀχυρὰ, ἅτινα τῇ ἐπρομήθευσεν, δὲν ἦσαν ἐπίσης λεπτά ὡς τὰ ἄλλοτε ὑπ' αὐτῆς μεταχειριζόμενα.

Τοιαύτη δ' ἐξηκριβώθη ἡ δίκαια τῆς ὑπερεκατοντούτιδος: Τρώγει δις τῆς ἡμέρας ἐλαφρῶς, τὴν ἑνδεκάτην τῆς πρώτης καὶ εἰς τῆς τέσσαρας ἢ πέντε τῆς ἐσπέρας. Ἐκαστὸν φαγγίτιον συνίσταται πάντοτε σχεδὸν ἐκ ζωμοῦ ὀσπρίων, πρὸ πάντων δὲ γεωμήλων, καὶ ἄρτου. Μετὰ τὸ φαγγίτιον πίνει ἐνίοτε ποτήριον οἴνου, ἀλλὰ συνηθέστερον μικρὸν ποτήριον οἴνουπνεύματος. Οὐδέποτε τρώγει κρέας. Ἐν καιρῷ χειμῶνος ἐγείρεται καὶ κατακλίνεται σχεδὸν ἅμα τῇ ἀνατολῇ καὶ δύσει τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ τὸ θέρος κοιμᾶται ὀλιγώτερον. Μέχρι τῆς ἡμέρας, κατ' ἦν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς πατρίδος τῆς ὤρισεν δι' αὐτὴν χρηματικὸν βοήθημα, πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, ἐξήρκει εἰς πᾶσαν οἰκικὴν ἐργασίαν τῆς, μόνη δ' ἐπρομηθεύετο τὸ ὕδωρ καὶ τὴν τροφήν τῆς. Ἡ ἀσθή τῆς εἶνε ὀλιγώτερον ἀκμία τῆς δράσεώς τῆς, ἀλλ' ἀρκεῖ τις νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν, ὅπως ἀκούσῃ ἐντελῶς. Αἱ πλείστα τῶν ἀπαντήσεων τῆς εἶνε ἀρκούντως νουνηγεῖς, ἐκτὸς ὅταν ἐνοχλήται ὑπὸ πολλῶν ἐρωτήσεων. Ἡ μνήμη εἶνε ἀσθενεστέρη τῶν ἄλλων δυνάμεων τῆς, κατ' ὅτι δὲν ἐθυμείται πλέον οὔτε τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς τῆς, οὔτε τοὺς γονεῖς, οὔτε σχεδὸν τὸν σύζυγον τῆς, ὅστις ἀναμφιβόλως ἀπέθανεν πρὸ πολλοῦ χρόνου, διότι οἱ γέροντες τοῦ τόπου ἤκουσαν νὰ ἠμιλώσῃ περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγνώρισαν.

Ἐπὶ τῇ ἀνωτέρῳ εὐκαιρίᾳ ἀναγράφομεν ἱστορικὰ τινα παραδείγματα ἐκτάκτου μακροβιότητος.

Τῷ 1635 ἐτελεύτησεν ἐν Ἀγγλίᾳ γεωργὸς τις

έν ηλικία 152 ετών. 'Ετάφη δ' έν Ούεστμίνστερ μεταξύ δημοτών και μεγάλων άνδρων. 'Η τελευτή της πλώσεως των ποδών υπό του αυτοκράτορος και της αυτοκρατειρας της Αυστρίας, ή κατά τα είθισμένα τελεθεισα έν Βιέννη τή 29 Μαρτίου 1714, έγινετο εις 38 γέροντας αριθμούντας όμοι 3,695 ετη. Τόν Δεκέμβριον του 1764 απέθανεν έν 'Ιρλανδία ο Patrice O'Neil 120 ετών. 'Εσχεν έπτά συζύγους, έξών την τελευταίαν ένουμφεύθη έν ηλικία 116 ετών. 'Ο τασούτον άπληστος του γάμου άνήρ ούτος ειχεν ύπηρετήσει εις διάφορα στρατιωτικά σώματα μέχρι του 1740. 'Η διαίτα αυτού ύπήρξεν άπλη: μόνον ζυθον επενεν, έτρώετο πάντοτε διά φυτών, ούδέποτε δ' έφαγε κρέας. 'Ηγείρετο και έκοιμάτο μέ την άνατολήν και δύσιν του ήλιου, ούδέποτε δ' έμεινεν άνευ άσχυρίας τινός. Τήν 23 'Οκτωβρίου 1789 έν Παρισίους ή 'Εθνηκή Συνέλευσις έδέξατο έν πλήρει συνεδριάσει την έπίσκεψιν γέροντος 120 ετών, όστις ήρχετο να εύχαριστήση ταύτην επί τή άπό της δουλείας άπαλλαγής της πατρίδος του. Γενομένης δεκτής της προτάσεως πληρεξουσίου τινός, όπως ή Συνέλευσις α έν όνόματι του σεβασμού, τον όποιον πάντοτε έπίσπασε τδ γήρας έγερωή ήμα τή εισόδη του γέροντος η, εισάγεται ούτος, ένώ οι πληρεξούσιοι έπενυφημούσιν όρθιοι, ύδηγείται εις τιμητικήν θέσιν άπέναντι του προεδρείου, και ή Συνέλευσις ψηφίζει ύπέρ αυτού σύνταξιν. Τή 1768 γεωπόνος τις απέθανεν έν ηλικία 115 ετών, φέρων μεθ' έαυτου εις τον τάφον άπαντας τους όδόντας του. 'Εν ηλικία δέ 158 ετών απέθανεν ο Πριού, τή 1838, θεωρούμενος ως ο πρύτανος των έν Γαλλία μακροβίων κατά τε τους άρχαίους και νεωτέρους χρόνους. 'Επινε μόνον ύδωρ και έζη λιτότατα.

K*

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ός γνωστόν, δύο συστήματα σιδηροδρόμων ύπάρχουσι προς λειτουργίαν έντός των μεγάλων πόλεων, οι άνέριοι και οι ύπόγειοι σιδηροδρόμοι. 'Εν τή Νέα Υόρκη εφαρμόζεται το πρώτον σύστημα και έν Λονδίνω το δεύτερον. 'Εν Παρισίους άκέφως γανομένης άπό ετών περί του καταλληλοτέρου δια την πόλιν συστήματος, ή πλάστιγγη έφαινετο κλίνουσα προς τους ύπογείους σιδηροδρόμους, οίτινες όμως παρέσγον άφορμήν εις πολυαριθμους επικρίσεις. Αί σπουδαιότεραι τούτων συνοψίζονται εις τδ επικίνδυνον της επικηρήσεως ύπό τε την έποψιν των έργασιών και της δημοσίου ασφάλειας. 'Εν Παρισίους αι όίμαι είνε πολύ ύψηλότεραι των έν Λονδίνω, και δύναται τις να φαντασθή την ενόχλησιν, την όποιαν θέλει παρέχει εις αύτάς ή διάδοσις ύπογείου σιδηροδρόμου και τον κλοισμόν τον όποιον οα ύφίσταται εκ της δονήσεως, την όποιαν προξενεί έν Παρισίους μέχρι και των ύψηλοτέρων όροφων ή διάδοσις βραδείας άμάξης. 'Ετερος κίνδυνος είνε ο εκ της πλημμύρας, είτε αύτη προέρχεται εκ των ύπογείων ύδάτων, είτε ύπάρχου-

σιν υπό πάσας τάς όίκιας τάς επί της δεξιάς έχθής του Σηκουάνα, είτε εκ της ύψώσεως των ύδάτων του Σηκουάνα, ότινα κατακλύζουσιν επί της άριστερας όχθης έκαστον χειμώνα τα ύπόγεια των οίκιων.

'Η έπιτυχία και άνάπτυξις των μητροπολιτικών σιδηροδρόμων του Λονδίνου έφελεται πρό πάντων εις την άπέρχοντον έκτασιν της πόλεως, και εις της μεμακρυσμένας άποστάσεις των σημείων, ότινα επικοινωνούσι διά των σιδηροδρόμων αύτων, εις τάς έξεις των κατοίκων, διαμενόντων μακράν του κέντρου των εργασιών των, τέλος εις την φύσιν του κλίματος, έξ ου ο κάτοικος του Λονδίνου εύρίσκειται άειποτε έν μέσφ άτμών, καπνών και σκότους, δίχως να παραπονήται, και δίχως να ποθή πολύ τάς ζοφεράς και ύγρές όδους της πόλεως του.

Δέν έχει όμως ούτως έν Παρισίους. 'Ιδίως βου άφορμή την έπιφανείαν και τον πληθυσμόν, οι έπόμενοι αριθμοί παρέχουσιν ιδέαν της διαφοράς μεταξύ των δύο μητροπόλεων. Το Λονδίνον κατέχει έπιφανείαν 350 τετραγωνικών χιλιομέτρων, και 3,243,000 κατοίκων, ήτοι 9,265 κατοίκους δι' έκαστον χιλίομετρον. Οι Παρισίους δέ εκτείνονται επί έπιφανείας 80 τετραγωνικών χιλιομέτρων, και περιλαμβάνουσι πληθυσμόν 2,156,000 κατοίκων, ήτοι 27,000 δι' έκαστον χιλίομετρον.

Πρό μακροϋ καιροϋ προσπάθειαι καταβάλλονται υπό 'Αμερικανών έρευρητών, όπως γελνη χρήσις των έκρηκτικών ύλων, οίον δυναμιτίδος, νιτρογλυκερίνης, προς πλήρωσιν των πολεμικών βλημάτων. Πρός το τέλος του παρελθόντος Μαρτίου ένδιχρόνοντα πείράματα προς τούτο έγινοντο έν τοίς περιχώροις της Βασσιγτωνίος. 'Εκ των πειραμάτων τούτων άπεδείχθη ότι δια της χρήσεως όβουζίων, πεπληρωμένων νιτρογλυκερίνης έπιτυγχάνεται διά τηλεθέλων μικρής διαμέτρου το αύτο άποτέλεσμα, όπερ μέχρι τούδε δέν ήδύνατο να κατορθωθή ή δια μεγίστων κανονίων. 'Εν Γαλλία πρώτος ο έπιφανής επιστήμων Βοιθιόλο έπρότεινε την εισαγωγήν της νιτρογλυκερίνης έν τή κατασκευή των όλων, δύο δέ μέγαν δυσκολία, ή ανάγκη επακριβούς κατασκευής της κινδυνώδους τούτης ούσίας και ή μέχρις ώρισμένου χρόνου έξασφάλις άπό της εκρήξεως, ειχον σταματήσει τάς περαιτέρω προσπαθείας. 'Αλλά μετά τά έν 'Αμερική πειράματα αι δυσχέρεια αύται λύονται.

Κατά τά έν λόγω πειράματα έν Βασσιγτωνί τον έπιτόμενα έβόζια έδόνουν τασούτον τον άνερα, όστε έθραύθησαν αι ύαλοι των παραθύρων πολλών οίκιων, άφροδομημένων ύπέρ τά 500 μέτρα εκείθεν του τόπου της αποποβολής.

Ανακριτής. — Πόσο είνε μακρύν τδ κρασσοπουλεϊδ άπό την κατοικίαν σου; Πόση ύρα κάνεις άπ' εκεί ζω; τδ σπίτι του;

Μάρτυς. — Κατά την περίστασι, κύριε άνακριτά. "Όταν πηγάνω, πηγάνω γρήγορα, όταν γυρλώ, τον έδιο δρόμο τον κάνω... όλιγο άργότερα.

'Ανευλαδής ανέψις περί γυναικίων φιλοσόφου μισογύνου:

Αί συγνάστροφαί των κυριών είνε συνήθως μέρη, ένθα αι κορβίνοι διηγόνται εις τάς καρκαλάς πόνον κκύροι είνε οι κόρακες.